

PIRANSKA OBČINA MERI MOČI Z DRŽAVO

Piranske županje, gospe Štularjeve, se zadnje čase resnično drži smola. Zdi se, kot bi njen najambicioznejši načrt, lokacijski načrt za goll igrišče v Sečovljah, ne držal več vode. Pred kratkim je ministrstvo za okolje in prostor občini brez slepomišljenja sporočilo, da je del načrta, ki predvideva gradnjo stošestih (106 !) apartmajev, v nasprotju z občinskim srednjeročnim planom. Občino Piran je pristojno ministrstvo pozvalo k uskladitvi lokacijskega načrta, sicer bo zaradi neusklajenosti občinskih predpisov sprožilo ustavni spor. Županja je očitke kljubovalno in ostro zavrnila, češ da so nestrokovni in neutemeljeni. Nazadnje pa še napovedala, da piranska občina ne namerava ničesar spreminjati!

Oglejmo si, kaj piše v srednjeročnem planu občine Piran (njegov uradni naziv je seveda precej daljši), pravni podlagi pri sprejemanju lokacijskega načrta: »Med ureditvenim območjem naselja Sečovlje – Košta in igralnimi polji je pas stavbnih zemljišč, namenjen ureditvam komunikacij in gradnjo drugih objektov v funkciji igrišča za goll. Površine obsegajo pribl. 1,7 ha zemljišč«. In kaj preberemo v lokacijskem načrtu, ki opredeljuje gradnjo goll igrišča? Sledeče: »Apartmajsko naselje je (po zakonu o gostinstvu) predvideno na skrajnem severu LN, pod naseljem Košta, na približno 2. ha. Zgradili se bodo apartmaji za igralce, ki se želijo nastaniti v neposredni bližini igrišča. Apartmaji so razporejeni v več nizih, so pravokotne oblike z gabariti približno 6,00m x 10,00 m oz. tloris v obliki črke L, etažnosti P+1 z možnostjo združevanja apartmajev glede na povpraševanje«. Ako se lotimo primerjave obeh določb – prve v srednjeročnem planu in druge v lokacijskem načrtu - lahko brez pretiranega umskega naprezanja ugotovimo, » nadaljevanje na 3 strani

Oljka ni le gospodarska panoga, je kultura. V mnogih svetovnih kulturah je oljka sveto drevo. Nekateri verjamejo, da je na vsakem oljčnem listu napisana božja beseda. Mi imamo tako raj že na zemlji (dr. Janez Bogataj)

Tel. 05/ 674 20 72

Za Vas pripravljamo tudi dnevno sveža kosila!
Vljudno vabljeni.

RAČUNOVODSKI SERVIS

PORT d.o.o. Portorož
Računovodsko - finančne storitve
Liminjanska 96, Lucija
Tel. 05/6779-480
e-mail: port.kenda@siol.net

IZ VSEBINE

- » Naš Obraz: dr. Vojteh Pertot
- » Rušenje prizidkov hotela Palace
- » Tokrat brez ribiške »vojne«
- » Slovenski filmski festival spet v Portorožu
- » Ojačajmo si odpornost z naravnimi sredstvi
- » Strahovi, onesnaževalci našega uma

Obala

nepremičnine

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Obala 16, Krajevna skupnost Portorož

Tel.: 05/674 10 30

GSM: 041/35 22 00

www.obala-realestate.com

Primarij Vojteh Pertot, dr. med., specialist internist in infektolog

MOŽ Z NEUSAHLJIVO ŽELJO PO ZNANJU

Čeprav dr. Vojteha Pertota, nekdanjega predstojnika infekcijskega oddelka v Piranu, bolezni prav nič ne štedijo, je pri štiriinosemdesetih živahnega, izjemno optimističnega duha. Spomin ima - čemu bi izbirali besede - fantastičen. Do podrobnosti se spominja dogodkov izpred petdeset ali šestdeset let. Kljub trdim časom, ki si jih mlajše generacije ne morejo niti predstavljati, je vselej izžareval veselje do življenja. Kot družaben človek se najraje s petjem, igranjem na violino, organiziranjem pevskih zborov. V sebi združuje dandanašnji skoraj nemogočo povezavo – slovenski ponos in svetovljanstvo. Da gre za cenjenega strokovnjaka in enega najprijjubljenejših zdravnikov na našem koncu, dokazuje tudi Hipokratovo priznanje, ki mu ga je podelila Zdravniška zbornica Slovenije. Dr. Pertota smo obiskali na njegovem domu v Liminjanski ulici v Luciji, kjer živi z ženo Nado, s katero sta srečno poročena že več kot pet desetletij.

Dr. Vojteh Pertot

Dr. Pertot se je rodil leta 1921 v Mariboru, kar pa je čisto naključje. Starša, doma iz Nabrežine pri Trstu, sta se na Štajersko umaknila po prvi svetovni vojni. Vojteh je leta 1939 maturiral na Realni gimnaziji v Mariboru. Študij medicine je začel v Beogradu, nadaljeval pa v Ljubljani in Padovi, kjer je diplomiral leta 1945. Po zaključenem študiju je kot zdravnik pripravnik stažiral v Trstu. Krajši čas je delal v bivši coni B Svobodnega tržaškega ozemlja, zatem pa je pričel specializacijo infektologije na Infekcijski kliniki v Ljubljani. V naše kraje ga je zaneslo – pri tem mu je pomagalo znanje italijanščine - kmalu po uspešno opravljenem izpitu leta 1952, ko se je zaposlil v piranski bolnišnici. Ko so leta 1955 odprli na novo zgrajeni Infekcijski oddelek v Piranu, je postal njegov predstojnik.

„Nov infekcijski paviljon v Piranu je bil zgrajen za tiste čase zelo moderno. Projektiral ga je arhitekt **ing. Ganz**, znan po tem, da je projektiral ljubljanski nebotičnik. Oddelek je imel celo dvojne stopnišče, prve za bolne, druge za ozdravljene paciente.“

Kot zdravnik infektolog se je živo zavedal pomena javne higiene za normalen razvoj in kulturno rast urbanega naselja.

„To so bili težki časi. V Piranu je bilo le nekaj kopalnic, tekoča voda je bila napeljana kvečjemu do prvih nadstropij, kanalizacija je

bila takoj pod kamnitimi ploščami, elekrika je bila pod strašnim pritiskom in je nenehno prihajalo do izpadov. Občina sploh ni imela načrta mestnega vodovoda. V turističnem Portorožu je bil ob teniškem igrišču v središču kraja odprt kanal mestne kanalizacije. Kar se mi zdi še prav posebej nedopustno, pa je bilo pomanjkanje javnih stranišč, kar je resnici na ljubo značilnost tudi še današnjih dni. No, ljudje so se vseeno znali lepo organizirati in se prebijati skozi življenje. Takrat je bila v mestu še pretežno italijanska populacija. Kmalu po mojem prihodu se je začelo masovno odhajanje domačinov, mesto pa so naselili Slovenci,“ se spominja tistih časov.

Kljub vsemu mu je žal, da ljudje nismo znali ohraniti tistega, kar bi nam še danes koristilo. Žal mu je za tramvaj, ki je vozil med Lucijo in Piranom, žal za izjemno živahen potniški

in tovorni promet po morju, srce pa se mu trga tudi ob propadanju poslopja nekdanje bolnišnice v Piranu.

„Poslopje nekdanje bolnišnice je bilo do leta 1951 zavetišče za starejše občane, ki so ga desetletja prej zgradili meščani s svojimi prispevki. V avli poslopja so bile kamnite plošče z vpisanimi imeni darovalcev. Piran tudi danes potrebuje dom za starejše občane in poslopje bi bilo za to najbolj primerno,“ je prepričljiv.

Dr. Pertot je bil vrsto let edini specialist infektolog za obalno-kraško področje in del hrvaške Istre. S trdim delom si je pridobil neprecenljive izkušnje. Bil je izvrsten mentor in učitelj številnim zdravnikom, ki so se kasneje uveljavili na področju infektologije in različnih vejah interne medicine. Kljub napornemu rednemu delu se je stalno strokovno izpopolnjeval in uvajal nove metode v diagnostiki in zdravljenju infekcijskih bolezni. Leta 1968 je na osnovi opravljenega dela pridobil naziv primarij. Stalna želja po znanju ga je gnala, da je leta 1970 opravil še dodatno specializacijo iz interne medicine. Piranski infekcijski oddelek je uspešno vodil do leta 1975, ko je prevzel Interni oddelek Splošne bolnice Koper v Ankaranu in postal njegov predstojnik. S tem oddelkom se je leta 1982 preselil v prostore nove bolnišnice v Izoli, kjer je delal do upokojitve leta 1988. A tudi po upokojitvi je ostal aktiven. Svoje dragoceno znanje je še deset let uporabljal pri občasnem nadomeščanju zdravnika v Obratni ambulanti Splošne plovbe v Portorožu.

Pripravil: Andrej Žnidarčič s sodelovanjem dr. Vere Maraspin Čarman

NEGA NOG NA DOMU

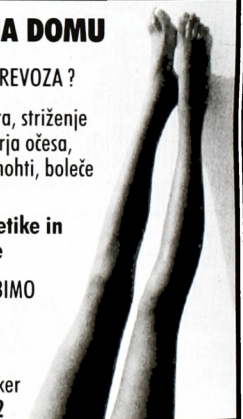
NIMATE ČASA ALI PREVOZA ?

(medicinska pedikura, striženje nohtov, otiščanci, kurja očesa, trda koža, vraščeni nohti, boleče noge...)

primerno za diabetike in nepokretne osebe

STROKOVNO OSKRIBIMO
NA VAŠEM DOMU

Vinček Karim
s.p. zdr. tehnik pediker
TEL. 031/ 851-242

Če ni pravičnosti, mar niso kraljestva le velika razbojništva?(latinski rek)

PIRANSKA OBČINA MERI MOČI Z DRŽAVO

... nadaljevanje s 1. strani ... da bi med njima težko našli dosti skupnega (beri: ničesar). V srednjeročnem planu nedvoumno piše, da je dovoljena zgolj gradnja objektov v funkciji igrišča za golf. Z drugimi besedami: dopustna je samo in izključno gradnja pomožnih objektov, kot so skladišča za opremo, restavracija, sanitarni ter garderobni objekti in podobno. Nikakor pa plan ne predvideva kakršnekoli apartmajske gradnje! Razumljivo, saj gre za kmetijsko varovana zemljišča. Gospa Stularjeva se je tako ponovno pustila speljati na tanek led. Zopet je postala žrtev svojih nekompetentnih, sedaj odstavljenih prostorskih svetovalcev, ki so jo prepričali v z zdravo pametjo skregane projekte, ki že poldrugo leto razburjajo kritično javnost. Prav za prav je že kar težko verjeti, da bi sama verjela v svoja zatrdavanja.

Politika delanja klobas

Nemški politik 19. stoletja **Carl von Clausewitz** je nekoč dejal, da je oblikovanje in sprejemanje zakonov podobno delanju klobas. Če bi ljudje vedeli, kaj vse stlačijo v klobase, bi jih verjetno zelo težko prebavili. Nekaj podobnega je z zakoni oziroma občinskimi odloki. Če bi ljudje vedeli, kaj vse delajo z njimi, preden jih sprejmejo, bi se težko z njimi identificirali, kaj šele, da bi jih spoštovali! Zato se niti ni čuditi, da občina Piran ne spoštuje lastnih predpisov, saj jih sprejema, kot bi delala klobase, po klobasasto. Pri naši klobasi, ki se ji zveneče reče lokacijski načrt za golf igrišče v Sečovljah, pa se je županja odločila za nadaljnje preizkušanje kuharskih veščin. Očitno bo poizkusila sporni odlok še nekoliko reinterpretirati (to je: razmesariti, kaj dodati, kje odvzeti, bolje začiniti, dobro premešati in na novo zvezati) in tako ministrstvo prepričati, kako da je vse v najlepšem redu. Na kritične glasove domače javnosti se že tako ali drugače popolnoma poživža, zdaj namerava podobno taktiko ubrati še z državo. Da ne bi popolnoma zapravili ugleda in verodostojnosti piranske občine, pa županji in občinskim svetnikom pri Portorožanu predlagamo, naj se čimprej lotijo usklajevanja odloka z veljavnim srednjeročnim planom: da torej črtajo gradnjo 106 apartmajev!

Marko Zorman

KOSILO KOSILO KOSILO

RUSTIKA

*Mediterranska
restavracija in
pizzerija*

(ob teniških igriščih v Portorožu)

Informacije: tel.

677-13-11

ČLOVEK KOT ODPADEK

Človek zavrže vse več stvari. Odpadek je listje, ki se osiplje z drevesa, večerajšnji kruh, skisano mleko, prazna steklenica, strgane hlače, umazan sedež, predlanski avto, zastareli računalnik. Nič od tega nas ne zanima, vsemu temu nejevoljni obrnemo hrbet.

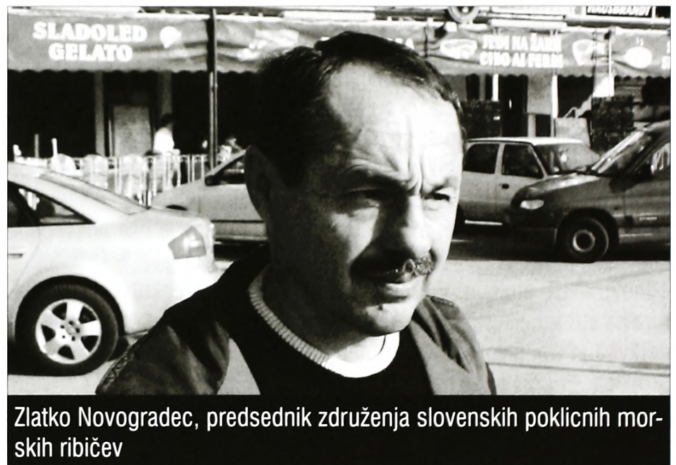
Pri človeku je odpadke ekonomska kategorija. Vse več ljudi je odpadke. Vsi tisti, ki niso zaposleni ali ki nimajo kapitala. Bolni, stari, pohabljeni, potrti, revni. Nič ne šteje njihovo srce, znanje, ustvarjalnost. Za državo so finančno breme. S tem metrom jih meri tudi družba.

Ko zaposleni človek zboli, se upokoji ali iz drugih razlogov opusti službo, je izločen iz delovnega procesa in s tem iz družbe. V očeh tistih na višku moči so deležni pomilovanja, v njih raste občutek, da so družbi v breme.

Nekateri med njimi pa si ustvarijo svoj svet in se v njem razživijo. Za družbeni sistem so moteči, kajti ta ljudi jasno popredalčka: ali si v šoli, ali v službi, ali prejemaš denar iz skupne blagajne. Človek je po naravi zapleten, zato ga predalčkanje onesreči. Vse do svoje smrti je del družbe, še tako nemočen je lahko zelo dragocen. To so vedeli v starih časih in tudi današnje zdrave družbe se tega zavedajo. Tako kot se zavedajo, da v naravi ni odpadkov – je le sklenjen krogotok.

(nk)

DEKLARIRANI »SLOVENSKI CIPLJI«

Zlatko Novogradec, predsednik združenja slovenskih poklicnih morskih ribičev

Na novinarski konferenci v Izoli je Združenje slovenskih poklicnih morskih ribičev predstavilo letošnji izlov cipljev. Tokrat bo - kot kaže - minil brez ribiških sporov, ki so bili značilni za prejšnja leta. **Zlatko Novogradec**, predsednik združenja, je povedal, da jim je letos na roko šla država, ki jim je dovoljenje izdala pravočasno. V izlovu bo sodelovalo 45 ribičev, ki bodo organizirali lastno prodajo. Pri tem jim bo v veliko podporo Delamaris, ki bo omogočil shranjevanje ribe v svojih hladilnicah. Vsi kupci bodo ciplje dobili po grosistični ceni, ribiči pa bodo v Portorožu pripravili tudi običajno »ribiško fešto«. Pomenljiva novost je, da bodo ciplje označili z etiketo »Slovenski ciplji«, na deklaraciji pa bo tudi datum izlova. Izlov, ki tokrat zaradi velikih sprememb v rezervatu ne bo potekal na tradicionalen način s takoimenovanimi »kočami«, marveč z mrežami plavaricami, se izteče 31. marca. V tem času imajo ribiči dovoljenje za petkratni izlov cipljev ter trikratni izlov spremljajočih rib. Če normo izpolnijo predčasno, se ulov zaključí. Novogradec je še dodal, da bi ob trenutnih vremenskih razmerah (ohlajevanje morja) do izlova lahko prišlo konec prihodnjega tedna.

(až)

XII. FOTOGRAFIJA MESECA

Društvo Prijatelji zakladov sv. Jurija organizira Ciklus fotografskih razstav. Namen je obogatiti kulturno ponudbo v srednjeveškem mestu Piranu in opozoriti na njegovo bogato sakralno dediščino. Zato je razstava v eni od desetih piranskih cerkva in zato so na ogled fotografije, ki odsevajo duhovnost in prikazujejo motive iz sveta, katerega središče je Piran.

Vsak mesec je razstavljena nova fotografija. Tokrat razstavlja **Vladimir Cvar**, član fotokluba **Portorož**. Fotografija je naprodaj. Izkupiček

Fotografija meseca - Vladimir Cvar: Gospod, dajte mi roko

od prodaje je namenjen obnovi cerkve Marije zdravja. Prvo fotografijo, delo **Radovana Planinca**, je odkupila Občina Piran. Vsi, ki so pripravljene odkupiti fotografijo in tako prispevati k obnovi cerkvice, se lahko oglasijo na sedežu društva v Župnijskem uradu na Ulici IX. korpusa 33 v Piranu. Cerkev Marije zdravja stoji na skrajni točki Punte, takoj ob okrogli trdnjavi, ki je del mestnega obzidja. Cerkev je bila posvečena leta 1274 svetniku Klementu. Današnja podoba cerkve je iz baročne obnove v 18. stoletju. V notranjščini je ohranjena dekorativna štukatura na stropu, glavni oltar in dva stranska oltarja. Leta 1890 je bil med cerkvijo in trdnjavo postavljen neogotsko oblikovan svetilnik. Cerkev propada. Pripravlja se načrt celovite obnove. Les za obnovo ostrešja, ki leži na tleh cerkvene ladje, je daroval gospod **Peter Žigon** iz okolice Logatca. (nk)

Boljše je krivico trpeti kot narediti. (latinski rek)

KLIMA NAPRAVE PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA

- ugodno posredovanje kreditov Banke Koper
- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljeno
- garancija do 5 let na kompresor

INŠTALACIJE
TRAMONTAL

Edvard Brajko s.p.
Lucija
GSM: 041/628-658

Med 1. in 4. decembrom v Portorožu Festival slovenskega filma SPET DOMA!

Prve decembrske dni se v Portorož in Piran vrača Festival slovenskega filma. Predstavil bo domačo filmsko produkcijo minulega leta – nekaj filmov se je med letom že pridno potepalo po mednarodnih filmskih festivalih (in nabiralo lepo število priznanj), večina pa se jih bo občinstvu predstavila premierno.

Letošnji festival bo prikazal kar petinštirideset slovenskih filmov, od tega se jih bo v tekmovalnem programu, ki bo potekal v Avditoriju, dvajset potegovalo za nagrade vesna, a tudi za nagrado občinstva, filmskih kritikov ... Informativni del programa bo na sporedu v piranskem Gledališču Tartini, prav tako tudi retrospektiva Slovenska šola kratkega filma in filmi **Jožeta Pogačnika**, letošnjega prejemnika nagrade Metod Badjura za življenjsko delo, ki jo podeljuje Društvo slovenskih filmskih ustvarjalcev.

Scena iz filma »Valček za 4« ržiserja B. Palčiča.

Filmska trgatev je tokrat res zelo bogata, in to ne le po številu. S svojimi novimi filmi se bodo predstavili **Jan Cvitkovič**, **Igor Šterk**, **Sašo Podgoršek**, **Damjan Kozole** in pa seveda veliki mojster slovenskega filma **Matijaž Klopčič**. Prihaja tudi nekaj novih, doslej neznanih, a zelo obetavnih avtorjev neodvisne filmske produkcije. Na ogled bodo filmov študentov iz AGRFTja, animacije, eksperimentalni filmi – skratka, filmska ponudba bo zares pestra.

Obetajo se torej štirje dnevi živahnega festivalskega druženja in spoznavanja slovenskih filmskih ustvarjalcev, ki se bodo gledalcem predstavili na popoldanskih in večernih projekcijah. Organizatorji pravijo, da si za 8. rojstni dan festival želi predvsem polnih dvoran ljubiteljev domačega filma.

Poleg filmov so pripravili tudi spremljevalne dogodke: predfestivalno plesno predstavo skupine En-knap, okroglo mize na temo filma in literature, pogovor o dokumentarnem filmu šestdesetih let, predstavitev še sveže filmografije novih slovenskih filmov, ki so v zadnjih desetih letih osvojili mednarodno filmsko sceno in v kino vrnili gledalce. Več o filmskem programu, festivalskih aktivnostih, nagradnih igrar, ponudbi festivalskih kartic in posebnih ugodnosti na teh straneh in na spletnem naslovu www.fsf.si. **Nika Bohinc**

 HOMEPUTER
Jurij Igljčar s.p.

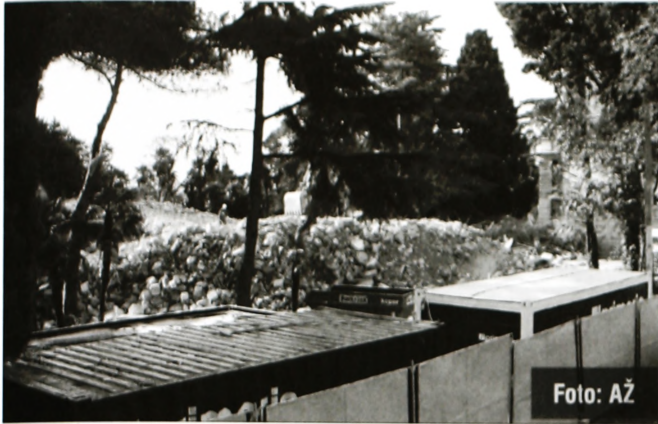
SERVIS IN VZDRŽEVANJE RAČUNALNIKOV

Terensko popravilo računalnikov
Čiščenje virusov, nadgradnja sistema
Priporočanje, optimizacija, vzdrževanje
Podjetjem nudimo sklenitev vzdrževalne pogodbe

Tel: 031/201-876 in 041/345-645

IN BESEDA JE MESO POSTALA...

V torek, 8. novembra so delavci podjetja Stavbenik Koper začeli z rušenjem vzhodnega prizidka starega hotela Palace. Potem ko

bodo demontirali opremo, bodo porušili še severni prizidek. Rušitvena dela, med katerimi bodo porušeni vsi prizidani, nezaščiteni deli, in ne bodo posegala v staro palačo, bodo zaključena do konca tega leta, ko naj bi se po petnajstih letih sramotnega propadanja naposled pričela obnova slovenskega hotelskega bisera. Po besedah direktorja družbe Istrabenz hoteli, mag. Igorja Okorna, vrednost ruštvnih znaša okrog 70 milijonov tolarjev.

(až)

DARVI - TAKŠNI IN DRUGAČNI

Kmalu bo tu december - čarobni čas pričakovanj in obdarovanj. To je lepo. Ljudje potrebujemo te "čase", da se sprostimo, se povese- limo in si drug drugemu naklonimo dobrih misli. Da, predvsem teh, pa vrednot in dobrih dejanj je današnjemu svetu še kako potrebnih. Ah, porekli boste, vedno ene in iste besede, saj to že poznamo! Mar res? Ali nismo vsakodnevno preveč zaposleni, nimamo časa, smo preutrujeni, da bi sploh lahko videli, spoznali vse tisto, kar je očem skrito. Kajti, če ne bomo gledali s srcem, bodo šla mimo nas največja bogastva človekove biti - najlepši darovi. In s temi najlepšimi darovi, ki prihajajo od srca, lahko osrečimo toliko ljudi! Ti darovi nas nič ne stanejo, ne da se jih kupiti, da se jih samo podariti. In so zelo nalezljivi, prava pandemija dobre volje! Le kako bi bil lahko kdo jezen nate, če ga sprejmeš z nasmehom, kdo bi zavrnil ponujeno roko? Vsi smo ljudje in živimo med osamljenimi, pozabljenimi, ostarelimi, trpečimi, drugačnimi in nikoli ne vemo, kdaj se bomo tudi mi razveselili sosedovega pozdrava. Torej, če ne veste s čim bi obdarovali svoje drage in malo manj drage, imam za vas namig...

Heidi Mikuš

OSLOVSKE DIRKE

Nekdaj so v Portorožu prirejali oslovske dirke. Osli so dirkali, turisti in krajanji smo gledali in se neizmerno zabavali. Sedaj bi radi v Portorožu priredili dirke z motornimi čolni. Tujci bi dirkali. Ljudje na obali bi zaradi bučnega hrupa dirkalnih motorjev potrebovali večja ušesa, da bi slišali drug drugega. Ali bi bili tokrat osli mi?

Valter Pikel

FELOLUX d.o.o

Trgovina, izvajanje in proizvodnja

Padna 5, 6333 Sečovelje

**ELEKTRO, RAZSVETLJAVNA,
VODOVODNIH,
OGREVANJA,
PLINSKIH,**

Liminjanska 111, 6320 Lucija

(v obrtni coni)
Felix & Flavio
GRIZON

Tel.: 05/677-22-82

LUMA ŠPORT

TRGOVINA in SERVIS KOLES

Preselili smo se na novo lokacijo - Obala 123
(nasproti TPC Lucija)

Od 1. julija 2005 kolesa znamk »GT Avalanche 20«
in »GT Avalanche 30« -20 % na gotovino!

URNIK: vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19.,
sobota od 9. do 12.

Tel.: 05 677 10 70, e-mail: lucmag@siol.net

Spletna stran: www.lumahrvin.si

Foto: AŽ

Na naši zgornji fotografiji je pogled na morje s portoroške promenade, ki ga zakriva nova slaščičarna, na spodnji pa pogled na portoroški zaliv, za katerega je prikrajsan sprehajalec na pločniku. Portoroška plaža je žal postala milo rečeno pravo barakarsko naselje. Lahko v kratkem pričakujemo na plaži gradnjo kakšnega hotelčka?

Foto: AŽ

Živeti moraš za druge, če hočeš živeti zase. (latinski rek)

Teni d.o.o. Portorož
 Liminjanska 96
 tel: 05/6778-300
 fax: 05/6773-225

e-mail: info@teni.si <http://www.teni.si>

Servis in prodaja računalniške opreme

Kdo ve, če kaj prijemajo. (Foto: LSZ)

PORTOROŠKE ZGODOVINSKE DROBTINE

(2)

V začetku 15. stoletja se znotraj Dalmatinske province pojavita dve tendenci: na eni strani so observanti, ki bi radi živeli po zgledu svojega utemeljitelja, sv. Franciška Asiškega, brez veliko dobrin, na oddaljenih krajih, na drugi pa konventualci, ki so v mestih že pridobili nekaj dobrin. Observanti na čelu s patrom **Cristoforom Benna** so ob podpori generalnega vikarja **Janeza Kapistrana**, **piranskih mestnih oblasti** ter navdušenih **Pirančanov** leta 1450 na rtiču nedaleč od Pirana ob zapuščeni cerkvi sv. **Marije Rože** začeli graditi nov samostan s cerkvijo. Novo cerkev so poimenovali po sv. **Bernardinu**, ki je bil prav tega leta razglašen za svetnika.

Brez težav in nasprotovanj tudi v tistih časih ni šlo. Tako je bilo tudi ob tem novonastalem objektu. Ko je bil samostan skoraj dograjen, so nekateri duhovniki s škofom vred nasprotovali nadaljnji gradnji samostana. Piranska občina je v odsotnosti **Janeza Kapistrana** (**Giovanni da Capistrano**), ki je bil v misijonih na Češkem, zaprosila papeža **Evgena IV** za dovoljenje, da omogoči nadaljevanje gradnje samostana. Papež je njihovi prošnji ustregel s pismom z dne 30.6.1452 (Bull. franc. nova series I nr.1600).

Samostan sv. **Bernardina** je v naslednjih stoletjih užival velik ugled in se pogosto omenja v dokumentih. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je bila ta redovniška skupnost leta 1639 zelo številčna, imela je deset redovnikov, od tega pet duhovnikov, tri klerike in dva brata laika. V tem samostanu je bil pomemben zbor (kapitul), na katerem je za vrhovnega starešino te province izbran pater **Pavel Pelizzer** iz Rovinja (1600-1691), pridigar, teolog in pisatelj. Pozneje je bil izbran za generalnega vizitatorja in definitorja. Ustanovil je noviciat, ki je deloval do konca 18. stoletja, pozneje pa še teološki študij. Med lektorji teologije tega učiteljišča iz 17. in 18. stoletja je vsekakor treba omeniti **piranska patra Bernardina** in **Avgušтина**. Nekaj pozneje pa prav tako **piranska patra Bonaventuro**, lektorja cerkvenega prava, in **Benedikta**, ki je poučeval na generalnem učiteljišču v Zadru. Njihovi priimki nam niso znani, ker se po takratni navadi ob imenu omenja samo še kraj matičnega samostana. Zanimiv drobec je, da je leta 1665 pater **Pelizzer** dal izdelati ladjo na vesla in jadra (>>peottu<<), ki pa je bila pozneje prodana, ker je bila pretežka za veslanje. (se nadaljuje)

Mirko Orlič

IMENITNO, A NE PREVEČ!

Oglasevalski objekti oziroma prostori za oglaševanje, ki so jih sodobna urbana naselja prepolna, veliko prispevajo k videzu kraja. Kadar so grdi, neurejeni, če jih je preveč ali so preveč vpadljivi, lahko zelo skazijo podobo naselja in pokrajine. Oglasevalski objekti sodijo med urbano opremo, o kateri je naša občina začela razmišljati pred kaksnim poldrugim letom. Prvi rezultat je bil Odlok o javnem oglaševanju (glej *Uradne objave št. 36/2004*), naslednji pa novi oglaševalski

O neurejenosti plakatnih mest – podvoznih zidov – v Podvozni ulici v Luciji smo v Portorožanu že pisali. Pred namestitvijo novih oglaševalnih objektov bi človek pričakoval, da bodo stene temeljito očistili in seveda – pobelili. Kaj pomaga, če si človek obleče »poštirkan gvant«, a si potem obuje blatne čevlje!

objekti, ki so jih začeli nameščati letošnjega oktobra. Novi odlok predpisuje natančne pogoje, načine in obveznosti postavljanja oglaševalnih objektov ter samega oglaševanja. Nedvoumno pa odpira vrata tako imenovanim jumbo plakatom, katerim so se prejšnje desetletje nekateri člani piranskega občinskega sveta, predvsem iz vrst stranke zelenih - zavedajoč se, da so s svojo kričečo prisotnostjo veliki onesnaževalci okolja – zelo upirali (nekaj časa celo precej uspešno). Z dejavnostjo javnega oglaševanja se po novem namesto javnega

podjetja Okolje ukvarja portoroški Avditorij. Odločitev je smiselna, saj se je Avditorij že prej ukvarjal z oglaševanjem lastnih prireditev na svojih oglaševalskih transparentih, ki so bili, roko na srce, prav neverjetno neestetski. Postavljanju novih oglaševalskih objektov pa, vsaj za zdaj, ni sledilo odstranjevanje množice vse povprek postavljenih reklamnih tabel in obvestil, ki so marsikdaj celo vir informacijske zmede. Naravnost neverjetna

Informacijska polucija ob prvem semaforiziranem križišču v Luciji: novi oglaševalski objekt v takšni družinski izgubi svoj pomen.

pa je namestitev novih kovinskih plakatnih objektov na od lepila in ostankov starih letakov zamazane stene podvoza v lucijski Podvozni ulici! Kot bi si poslovnež zavezal kravato na popackano srajco!

Livija Sikur Zorman

UREJAJO OTROŠKA IGRIŠČA

Občina se je lotila hvalevrednega projekta. (foto: až)

Na piranski občini so se pospešeno loteli projekta celovitega urejanja otroških igrišč, poimenovali so ga »Po otroških poteh«. V teh dneh so zaključili dela na igrišču Diagonala v Fazanski ulici v Luciji, kjer je nastal praviljično lep otroški koticček. Namestili so nova igrala (gugalnice, stolpi, tobogan itd.) ter igrišče ogradili, tako da ne bo dostopno živalim; v nočnem času bo celo zaklenjeno. Delavci so z deli začeli tudi na igrišču pri Avditoriju (Elipsa), ki bo vsebinsko še bolj pester (predviden je celo mini vrtljak), do konca leta pa se naj bi lotili še igrišča nasproti piranskega epicentra v spodnjem delu Rozmanove ulice. Za ureditev igrišč bo občina odštela več kot 20 milijonov tolarjev.

(až)

AVTOKAMP V TEMI

Lucijčanka nas je opozorila, da je lucijski avtokamp neosvetljen, kar je zelo neprijetno za sprehajalce in rekreativce. Poklicali smo lastnike, Metropol Group. Direktor podjetja **Zorko Žerjal** nam je povedal, da je avtokamp uradno zaprt, saj je poletna sezona mimo. Kljub vsemu pa je do 24. ure odprt za obiskovalce. Ob dejstvu, da elektriko plačujejo sami, pa meni, da je stvar samega plačnika, ali bo poskrbel za razsvetljavo ali ne.

(až)

Pizzerija Zlato sidro
Obala 111 Lucija

Odperta vsak dan od 11. do 23. ure

Se priporoča s pestro izbiro pic in drugih jedi.

ARHITEKTURNE POLITIKE

Obalne galerije Piran prirejajo med 25. in 27. novembrom v Tartinijevem gledališču že 23. mednarodne Piranske arhitekturne dneve. Na seminarju bodo sodelovali predavatelji iz Nizozemske (Bernard Colenbrander, Alex van De Beld), Anglije (Fred Manson, Alex de Rijke), Italije (Maria Bonaiti, Francesco Dal Co), Finske (Tiina Valpola), Avstrije (Roland Gruber*, Dieter Henke & Marta Schreieck) in Slovenije (Tomaz Brate). Spremljale jih bodo številne razstave. Po pomenu in obsegu ima nedvomno osrednje mesto razstava za Nagrado Piranesi (Mestna galerija Piran, 25.11. ob 20.30, na ogled do 14.12.), kjer bo svoje arhitekturne dosežke zadnjih dveh let zastopalo sedem dežel: Avstrija (selektor Dietmar Steiner), Italija (Giovanni Vraganz), Slovaška (Henrietta Moravcikova), Češka (Jiri Horsky), Madžarska (Andrazs Ferkai in Bela Pazar), Hrvaška (Branko Siladin) in Slovenija (Matevž Čelik).

PRENOVLJENA SPLETNA STRAN JP OKOLJE PIRAN

Od začetka septembra ima Javno podjetje Okolje Piran d.o.o. novo spletno mesto. Gre za nadgradnjo prejšnje strani, vendar prinaša številne nove možnosti, ki bodo uporabnikom olajšale iskanje informacij ter izboljšale komunikacijo med podjetjem in uporabniki njegovih storitev. Na spletni strani so na voljo ceniki, urniki odvozov odpadkov, razni obrazci in vloge, katalog razpisov, kontaktne informacije za dodatna povpraševanja pri pristojnih službah, zakonsko določen katalog informacij javnega značaja. Spletni naslov je: www.okoljepiran.si.

SKUPNA LITERARNA AKCIJA KNJIGARNE LIBRIS IN PORTOROŽANA

Pravilen odgovor na nagradno vprašanje iz prejšnje številke se glasi: **FRANJO FRANČIČ**. Nagrado, pisateljevo knjigo **Barufa in kažin**, prejme **ŽIGA LESKOVŠEK**, Kajuhova 5, 6320 Lucija/ Portorož.

Dragi bralci, za vas imamo novo nagradno vprašanje:

Za katero pesnico gre? Ta njena pesem je za Dneve evropske kulturne dediščine krasila pročelje hiše na Tartinijevem trgu. Napisala je pesniške zbirke Album, Anima, Bela Evridika, Belo drevo, Nespančki, Opis slike, Valovanje. Prevedla je drugi del Goethejeve drame Faust. Rada ima Piran in pogosto prihaja v naše mesto. Veliko njenih pesmi je posvečenih Piranu.

*Najprej je šel čez morje pogled
in se razlil po gladini,
nato še duh,
do dna prežet
z besedo o belini.
Nato telo, meso in kri,
nedoumljivi čuti ...
Uzrli so čez prag noči
prosojno jadro pluti.*

Pravilen odgovor – ime in priimek pesnice – napišite na dopisnico in jo pošljite do srede, 14. decembra 2005, na naslov: **Knjigarna Libris, Trg bratstva 9, 6330, Piran**. Javno žrebanje bo v petek, 16. decembra, ob 17. uri v knjigarni Libris. Izid žrebanja bo objavljen v prihodnji številki Portorožana. Nagrajenec bo o nagradi obveščen. Srečno!

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

OBVEŠTILO

Skladno z Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS št. 11/02, 8/03-popr. in 58/03-ZZK-1) je Občina Piran pričela z aktivnostmi za pripravo prostorskih aktov "Strategija prostorskega razvoja Občine Piran" in "Prostorski red Občine Piran", ki bosta nadomestila veljavne "Prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Piran" in "Prostorske ureditvene pogoje". V sklopu priprave obeh prostorskih aktov se bodo preučile tudi vse razvojne pobude in predlogi za prostorske ureditve, ki niso bili vključeni v postopke priprave veljavnih prostorskih aktov oziroma pogojujejo spremembo namenske rabe in drugih sprejetih planskih določil.

OBVEŠČAMO PRAVNE IN FIZIČNE OSEBE,

DA SPREJEMAMO POBUDE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA IN PROSTORSKEGA REDA OBČINE PIRAN DO DNE 31. JANUARJA 2006

Obpravnavali bomo tudi pobude, ki so bile oddane v preteklem obdobju (od sprejetja "Sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Piran", (Ur.objave Primorskih novice, št. 26/98, z dne 31. 07.1998") dalje.

Pobudo lahko oddate na obrazcih, ki so na razpolago v Uradu za okolje in prostor, Občine Piran ali na spletnih straneh: www.piran.si

Županja Občine Piran
Vojka Štular, prof.

Štev.:35005-7/2005, 35005-8/2005
Piran, 22.11.2005

AVVISO

In conformita alla Legge sull'assetto del territorio (Gazzetta ufficiale della RS n° 11/02, 8/03-corr. e 58/03-ZZK-1) il Comune di Pirano ha avviato le attività per la stesura degli atti di assetto territoriale denominati "Strategia dello sviluppo territoriale del comune di Pirano" e "Ordine territoriale del comune di Pirano", che sostituiranno le vigenti "Componenti territoriali del piano a medio e a lungo termine del comune di Pirano" e le "Condizioni di assetto territoriale". Nell'ambito della preparazione di entrambi gli atti territoriali saranno vagliate le iniziative e le proposte di sviluppo per gli assetti territoriali, che non sono state incluse nel procedimento di preparazione degli atti territoriali vigenti, ovvero che sono condizionate alla modifica della destinazione d'uso e delle altre disposizioni di pianificazione approvate. Tanto premesso

S'INVITANO LE PERSONE GIURIDICHE E QUELLE FISICHE AD INOLTARE SINO AL 31 GENNAIO 2006 LE INIZIATIVE PER LA STESURA DELLA STRATEGIA DELLO SVILUPPO TERRITORIALE E PER L'ORDINE TERRITORIALE DEL COMUNE DI PIRANO.

Saranno vagliate anche quelle iniziative che sono state inoltrate nel periodo pregresso (dall'approvazione delle "Modifiche ed integrazioni delle componenti territoriali del piano a medio ed al lungo termine del comune di Pirano - Pubbl.ufficiali delle Primorske novice, n° 26/98, del 31. 07.1998 - in poi).

Le iniziative possono essere inoltrate sui moduli a disposizione presso l'Ufficio per l'ambiente ed il territorio del Comune di Pirano o sulle pagine internet: www.piran.si

Il Sindaco del Comune di Pirano
prof. Vojka Štular

No.: 35005-7/2005, 35005-8/2005
Piran, 22.11.2005

Glasbeni talenti:

»VEDNO ZNOVA SE PUSTIM PRESENETITI«

je moto mladega, obetajočega glasbenika Janija Turka. Da bi za Portorožana povedal kaj več o svojih načrtih in glasbenih začetkih, sva se sestala v ljubljanski Čajnici. Na moje uvodno vprašanje, kako dolgo se že ukvarja z glasbo, je po premisleku in seštevanju let zaključil, da najbrž že kar deset let, leto gor ali dol.

Začel je na piranski glasbeni šoli z igranjem trobente pri prof. Čonđiću in teorijo glasbe pri prof. Makovcu. Po končani nižji glasbeni šoli se je navdušil za igranje tenorske tube (v glasbenem žargonu »baritona«) pri profesorju **Iztoku Babniku**. Tenorska tuba je trobilo,

Jani je odprt za vsakršno glasbeno zvrst, saj si zidov v glasbi ni smiselno postavljati (foto: KZ)

po načinu igranja podobno tubi in s tonskim razponom kot pri pozavni. Ves čas je tudi igral v piranskem Mladinskem pihalnem orkestru (MPO) pod vodstvom prof. Benjamina Makovca, s katerim je dosegel že kar nekaj rezultatov, med njimi tudi zlato priznanje v koncertni kategoriji na državnem tekmovanju v Trbovljah, v enaki kategoriji pa še srebrno na mednarodnem tekmovanju v Ostavi. Z glasbenimi uspehi se lahko Jani pohvali tudi kot posameznik: s trobento je bil »srebrn« in »bronast« na regijskem tekmovanju, že po prvem letu igranja tenorske tube je dosegel zlato priznanje na regijskem in srebrno na državnem tekmovanju, s svojim »baritonom« pa je letošnje leto na regijskem tekmovanju v Kopru med udeleženci dosegel najvišje število točk ter zatem še zlato priznanje na državni ravni v skupini glasbenikov, rojenih leta 1985/86. Uspehi so se torej kar vrstili in tako je bil Jani že na polovici srednje šole v sebi odločen, da bo glasba zasedla pomemben del njegovega življenja. Po letos junija zaključenem šolanju na piranski gimnaziji se je po uspešno opravljenih sprejemnih izpitih vpisal na ljubljansko akademijo za glasbo, seveda na smer tenorske tube. K nadaljevanju študija glasbe na akademiji ga je med drugimi vzbudil profesor Babnik, ko si sam še pomisliti ni upal na to. Pripravljal ga je tudi na izpite. O svojih načrtih za prihodnost je še precej zadržan in skromen. Seveda ga, kot tudi mnoge mlade, mikajo izkušnje v tujini, igranje v kakšnem profesionalnem orkestru, kot sta na primer policijski ali vojaški (za sodelovanje s slednjim je že uspešno prestal avdicijo), ne izključuje pa možnosti poučevanja glasbe.

Kot pravi Jani, je tudi njegov prosti čas popolnoma nabit z glasbo; sodeluje z mnogimi »bendi«, letos pa ga je zamikalo tudi igranje pozavne. Igral je s primorsko skupino **Pusti me da spavam**, pri **Burazers brass band**, trenutno pa je aktiven pri zasedbi **Strawberry jam**, **B-boys** orkestru (sodelujejo predvsem piranski gimnazijci) ter **Špicikuc**. Zase pravi, da je odprt za vsakršno glasbeno zvrst, saj si zidov v glasbi ni smiselno postavljati. Predvsem pa sta mu všeč jazzovska in elektronska glasba. Glasbenih vzornikov nima, vendar se prav zato skuša od vsakogar česa novega naučiti.

Kira Zorman

ZBOROVANJE SLOVENSKEGA MUZEJSKEGA DRUŠTVA NA BERNARDINU

Od četrta, 20. oktobra, do sobote, 22. oktobra, je v konferenčni dvorani Evropa v Hotelih Bernardin potekalo 8. zborovanje Slovenskega muzejskega društva (SMD). Goste iz vse Slovenije so pozdravili dr. Andrej Smrekar, predsednik SMD, gospod Flavio Bonin, ravnatelj Pomorskega muzeja Sergeja Mašera Piran, dr. Jelka Pirkovič, državna sekretarka Ministrstva za kulturo RS, in dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije. Žal se piranska županja gospa Vojka Štular srečanja ni udeležila.

V nadaljevanju je muzejska svetovalka **Duška Žitko** ob projekciji bogatega slikovnega gradiva predstavila delovanje **Pomorskega muzeja Sergej Mašera** vse od ustanovitve pred petdesetimi leti do današnjega časa ter uresničevanje vizij in zamisli njegovega ustanovitelja **dr. Miroslava Pahorja**. Napovedala je tudi izid zbornika ob petdeseti obletnici delovanja muzeja, ki bo izšel decembra. Prvi dan je bil posvečen temi Slovenski muzeji in turizem. Spregovorili so muzejski delavci iz muzejev v Ljubljani, Kopru, Radovljici, Kranju, Murski Soboti, Ribnici, Celju in Metliki, poleg njih pa še predstavnik Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, Univerze na Primorskem - Visoke šole za turizem Turistice ter sodelavke Prirodoslovnega Muzeja Slovenije.

Poudarili so pomen večje vpetosti muzejev v vsakdanje življenje, pomen dobrega in konstruktivnega sodelovanja med turizmom in kulturo ob hkratnem upoštevanju in spoštovanju kulturne in naravne dediščine, kar daje boljše rezultate v turizmu in v kulturi. Sodelavca Osrednje knjižnice Celje in Knjižnice Otona Župančiča Ljubljana sta predstavila računalniško informacijski projekt Portal KAMRA. V popoldanskem času so si udeleženci srečanja lahko ogledali pomorski muzej v Piranu in pokrajinski muzej v Kopru, kjer je v tem času na ogled razstava o godčevstvu. Naslednji dan je bil posvečen strokovni tematiki o slovenskih muzejih, javni službi in matičnosti, kjer so se prav tako predstavili muzealci iz različnih slovenskih muzejev in govorili o svojem delovanju. Poudarili so pomen dobrega povezovanja med stroko in posamezniki – ljubitelji, zbiralci ter pomen vseživljenjskega učenja na področju dediščine, ki naj bo skrb vseh nas. Sobota je bila namenjena strokovni ekskurziji po vaseh slovenske Istre. Udeleženci so obiskali Pomjan, Koštabono, Krkavče, Padno in Sv. Peter.

Pomorski muzej je ob tej priložnosti v hotele Bernardin prenesel razstavo o ladji Saida, ki so si jo udeleženci z zanimanjem ogledovali, prav tako kakor tudi razstavljeno literaturo in brošure, ki so jih sodelavci iz različnih muzejev prinesli s seboj na ogled.

Špela Pahor

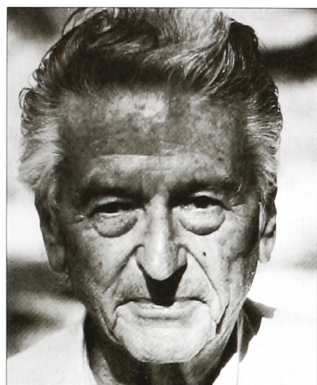
JONI ZAKONJŠEK V BENETKAH

Mlada piranska akademska slikarka **Joni Zakonjšek** razstavalja v beneški galeriji A+A. Predstavlja se z deli, ki ponujajo pregled nje-nega dosedanjega ustvarjanja. Na ogled so predvsem abstraktna dela. Zano je značilno vračanje k naravi in spogledovanje z avantgardo z začetka 20. stoletja, navdih pa išče v nemškem ekspresionizmu. Za njeno slikarstvo je značilna gosta mešanica barv, črte, poteze, krivulje in barvni nanosi, zaradi česar njeno delo dobiva močno lirično komponento. Razstavo je pripravil likovni kritik in kustos Obalnih galerij Piran **Andrej Medved**.

V spomin velikemu umetniku in humanistu

POSLOVIL SE JE JOŽE POHLEN, AKADEMSKI KIPAR IN SLIKAR

Rodil se je v Hrastovljah leta 1926. Leta 1946 je zaključil študij kiparstva na Inštitutu za likovno umetnost v Firencah, leta 1951 diplomiral slikarstvo in kiparstvo na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, istega leta je opravil specializacijo iz kiparstva, ko je s sošolcem

Jože Pohlen

Orestom Dequelom izdelal Prešernov kip v Kranju po načrtu svojega mentorja, profesorja Frančiška Smerduja. Dolga leta je poučeval umetnostno zgodovino in metodiko likovne vzgoje na gimnazijah in pedagoški šoli v Kopru in Piranu. Leta 1949 je odkril freske v cerkvi sv. Trojice v Hrastovljah. V rojstni vasi je leta 1990, ob 500-letnici fresk, postavil kip Šavrinke. Izdelal je 25 portretnih plastik in 8 monumentalnih spomenikov, veliko njegovih umetniških del je v javnih ustanovah, podjetjih in pri zasebnikih. Imel je 40 samostojnih razstav in sodeloval na 60 skupinskih razstavah. Ilustriral je več knjig. Med nagradami sta La Courbisier in nagrada Prešernovega sklada za kiparstvo.

Zadnjih 24 let je preživel v Strunjanu. Na ozemlju piranske občine ni nobenega njegovih javnih spomenikov, nekaj kipov ima piranski muzej, številne male plastike in slike krasijo dvorane in pisarne podjetij in javnih ustanov, največ pa domove ljudi, ki so ga poznali in cenili. V Piranu je zadnjič razstavljal svoje slike v galeriji Duka, malo plastiko Mati pa v cerkvi Marije Snežne. Ta kipec je odkupila piranska občina. Veliko njegovih malih plastik pripoveduje prav o pestrem in bogatem življenju v piranski občini, torej so pravi kulturni zaklad za nas (bralka, burja, koza, solinarka, materinstvo, plavalec, potnica, sončenje, žena v mandraču ...).

Velicina Jožeta Pohlana raste iz njegove trdne vraščenosti z Istro. Pojila ga je, nad naravo je bil otroško vznemirjen, Istrane je poveljeval. Vse, kar je privrelo iz njega, je posvetil Istri. Aristokrat po duhu je Istro čutil kot sveto deželo, ki jo mora ščititi in njene ljudi osveščati.

PIRAN JE GOSTIL LITERATE – SENIORJE

Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije (JSKD) v Ljubljani je letos že sedmič zapored objavil natečaj za literarna dela. Organizira ga revija Mentor, namenjen pa je pripadnikom tretje generacije, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s pisanjem proze in poezije.

Letos je sodelovalo blizu dvesto avtorjev, od katerih je bilo izbranih po deset za šest območnih srečanj (na Jesenicah, v Mariboru, Krškem, Rogaški Slatini, Ivančni Gorici in –za Primorsko – v Ajdovščini), na katerih je strokovna žirija izbrala dvanajst avtorjev za finalno državno srečanje. Le-to je bilo 12. in 13. novembra letos v Piranu (v hotelu Tartini), gostitelj pa je bila Območna izpostava JSKD Piran, ki jo vodi gospa **Elizabeta Fičur**. Srečanje je potekalo v obliki literarne delavnice, ki jo je vodil gospod **Peter Kuhar**, prevajalec in novinar kulturne redakcije Rtv Slovenija, prisotna pa je bila tudi gospa **Dragica Breskvar**, svetovalka JSKD za literarno dejavnost; ta gospa je tudi duhovno gibalo vsakoletnega natečaja. Bil je ne samo poučen marveč tudi izjemno prijeten in zanimiv dogodek, katerega je prvi večer popestrila majhna javna svečanost v Studiu Galerija Gasspar: gojenki Glasbene šole Piran sta nam na flavto zaigrali nekaj zahtevnih skladb, s svojo nežnostjo in ljubkostjo pa so nas prevzele deklace plesne skupine Metulj. Vmes smo avtorji brali svoja dela in gospa Breskvar je vsakega posebej predstavila. Isti večer nas je v Tartinijevi hiši sprejel pisatelj in dramatik **Goran Gluvič** in z nami pokramljal. Naslednji dan smo literarno delavnico zaključili z vodenim ogledom Pirana.

Srečanje dvanajstih literatov – seniorjev je bil droben, skoraj neopazen dogodek, udeleženci pa smo ga občutili kot svetel, topel dotik lepote, ki je brezčasna in neminljiva. Prisrčna hvala vsem, ki ste nam z dobro organizacijo omogočili nepozabno doživetje! **Sonja Požar**

KAJ NUDI PIRANSKI VRTEC, ČESAR ŽELEZNIŠKI NIMA...

Oddaja Trenja (na sporedu je na POP TV in je namenjena kresanju mnenj o aktualnih problemih, nekateri jo opredeljujejo bolj kot zabavo, »zabavabojo«), v kateri so prejšnji mesec burno razpravljali o kriterijih za sprejem v otroški vrtec, nas je presenetila z osupljivim podatkom, ki utegne še posebej zanimati tukajšnje starše mlajših otrok. Izvedeli smo namreč, da stane bivanje otroka v piranskem otroškem vrtcu 114 tisoč tolarjev na mesec, medtem ko morajo starši v Železnikih za enako storitev plačati precej manj, 77 tisočakov (v obeh primerih smo znesek zaokrožili). Razlika v ceni je očitna, razlik v programih pa novinar ni našel...

info: 05/ 67 66 777 ✱

Božični Koncert

Concerto di Natale

Simfoniki in Big band RTV Slovenija
Mladinski pevski zbor GŠ Koper

Dirigent / direttore **DAVID de VILLIERS**
Solistka / solista **DARJA ŠVAJGER**

19.12.05 * 19.30
ponedeljek / lunedì 4.500 SIT, 3.500 SIT

Novoletni gala koncert

Concerto di Capodanno -
Orkester Slovenske filharmonije

GEORGE PEHLIVANIAN **SABINA CVILAK** **DALIBOR HANZALEK**
dirigent / direttore   sopran / soprano   bas bariton / basso-baritono

30.12.05 * 19.30
petek / venerdì 9.500 SIT (8.000 SIT do 16.12.)

AVDITORIJ PORTOROŽ · PORTOROŠ

Casino Portorož d.d.

NA PLANETU ZEMLJA USTVARJA ODPADKE SAMO ČLOVEK

Na oktobrski seji piranskega občinskega sveta je Konzorcij GOJUP predstavil načrt ravnanja z odpadki v občinah na južnem Primorskem. A problematiko odpadkov bi morali občinski svetniki obravnavati veliko širše. Upoštevati bi morali načela trajnostnega razvoja, zapisana v občinski deklaraciji o zeleni občini in v deklaracijah združenih narodov. Ena od teh deklaracij govori o odpadkih. Ne o tem, kam in kako jih spraviti, ampak kako jih zmanjšati, kajti toliko jih je že, da ogrožajo zdravje ljudi in okolje.

Pred petdesetimi leti se nismo sprasevali, kam z odpadki, pa smo se tudi takrat hranili, stanovali, se vozili. A takrat smo živeli po načelih trajnostnega razvoja. Morali smo - zaradi revščine, danes bi lahko - če bi bili ozaveščeni, jutri bomo spet morali - ker bomo ogroženi.

Nastajanje odpadkov je zlo. Zanj moramo odgovarjati. **Taljana Rodica Dumas**, Pirančanka, častna konzulka v Franciji, je povedala, da so v St. Etienneu, kjer živi, trgovcem prepovedali deliti plastične vrečke.

Predstavnik Gračišča, vasi na koprskem podeželju, je povedal, da se na njihovi zemlji kopičijo gradbeni odpadki s portoroških gradbišč. Portorožanom je lahko nerodno.

Proizvodnja ni naravnana ekološko, ampak potrošniško. Kar izdelata, ni trajno, hitro se spreminja v odpadke. Začeti bo morala osveščeno ravnati s surovinami, jih vrniti v ponovno uporabo. Zbiranje odpadkov mora biti donosen

posel, biti mora del ekonomije in ne breme družbe. Odpadki niso smeti, so surovina.

Spremeniti moramo način življenja, vzorce proizvodnje in potrošnje.

Isce se sprejemljiva lokacija. Katera

lokacija bi lahko bila sprejemljiva? Sprejemljiva za koga in za kaj? Da se jo tako degradira, da na njej ne bo nič več raslo. Daleč od naselij, da ljudem ne bo smrdelo. Predvsem stran od tistih, ki odpadke ustvarjajo. Kaj pa imajo ljudje

na redko poseljenem območju z odpadki mešanov, kaj divje živali in rastline, kaj zemlja? Ni važno, cigava last je ta zemlja - državna, občinska, zasebna. Lastništvo ne daje pravice do degradacije okolja. Živali, rastline in zemlja se sami ne morejo braniti pred nasiljem človeka. Lahko se le zlomijo in maščujejo človeku na drugi način. Nobeno območje ni primerno za degradacijo. Človek nima pravice slabšati naravnega okolja in bivalnih pogojev živih bitij.

Bogate države ustvarijo veliko odpadkov. A to ni znak razvitosti, ampak znak gospodarskega razvoja na račun uničevanja okolja, je znak neodgovornega potrošništva, sebičnosti bogatih, brezobzirnosti do revnih. V resnično razviti družbi odpadki niso problem.

Temelj trajnostnega razvoja je etika, ki temelji na medsebojnem spoštovanju, skrbi za druga živa bitja, tako za ljudi kot za živali in rastline ter za Zemljo.

Nada Kozina

HP COMPAQ nx6110
(oznaka artikla: 064377, PY382ES)

- Intel® Celeron® M 370 procesor
- zaslon 15" TFT XGA z ločljivostjo 1024x768
- pomnilnik 512 MB 333 MHz DDR SDRAM (razširljiv do 2 GB, prosta reža)
- trdi disk 40 GB, DVD+/-RV pogon
- integrirana Intel® Media Graphics Accelerator grafična kartica 900 do 128 MB rama
- mrežna kartica 10/100, analogni modem
- brezžična mrežna kartica WLAN 802.11G Bluetooth
- vmesniki: 1x VGA, 1x FireWire, 2x USB 2.0, PC kartica Type I II
- baterija: Li-Ion (do 4 h), 6-celična
- garancija: 1 leto

208.900 SIT

USB KLJUČ KINGSTON DATA TREVELER

VROČA CENA!

- branje 6 Mb/s
- pisanje 3 Mb/s
- pakirano v retail embalaži
- garancija 5 let

256 MB (oznaka: 066633) **5.830 SIT**

512 MB (oznaka: 066634) **8.850 SIT**

1 GB (oznaka: 066635) **18.320 SIT**

19" LCD MONITOR SAMSUNG SM913V **69.900 SIT**

- ločljivost 1280 x 1024
- velikost pike 0,294 mm
- vidni kot 160°, 150°
- kontrast 600:1
- svetlinost 250 cd/m²
- 16,2 milijonov barv
- odzivni čas 12 ms
- analogni
- Magic Tune, Magic Bright
- srebrne barve
- varnostni standard TCO'99
- garancija 3 leta

REDOX

DIGITAL AUTOMATION SOLUTIONS

REDOX d.o.o. PORTOROŽ

Obala 114, TPC Lucija
6320 Portorož-Portorože

Tel: +386 5 671 07 00   redox@redox.si
GSM: +386 31 68 34 34   www.redox.si
Fax: +386 5 671 07 16

O B I Š Č I T E N A S !

Prodaja in servis računalniške opreme
blagovnih znamk HP, ACER, PHILIPS
Pooblaščen trgovina PCX in servis PCX
Svetovanje, namestitve in vzdrževanje mrež
Vzdrževanje po pogodbi ali na klic
Razvoj in izdelava programske opreme
Gostovanje spletnih strani
Gostovanja strežnikov in aplikacij
Dostop do brezžičnega omrežja na obali
Najem računalnikov in računalniških učilnic
Računalniški video nadzorni sistemi

LASERSKI TISKALNIK SAMSUNG ML-1610

Ločljivost 600x600 dpi
Hitrost tiskanja do 16 str/min
Pomnilnik 2MB
Kaseta z velikostjo 150 listov
Operacijski sistem OS Windows (98, Me, 2000, XP)
Izpis prve strani 10 sekund
Dvostransko tiskanje ne
Varni gumb da
Priključ USB 1.1 (Kompatibilen z USB 2.0)
Izpis 2000 strani pro 5° pok
Teža 5,5 kg
Garancija 2 leti

18.900 SIT

RAČUNALNIK PCX EXTRA 5+ !!! AKCIJA !!!

AMD Sempron

- AMD Sempron 2600+ procesor
- osnovna plošča z vgrajeno zvočno in mrežno kartico
- pomnilnik 256 MB PC400
- trdi disk 80 GB, 7 200 obratov
- integrirana grafična kartica GeForce 6100 Max 128 MB
- DVD - +RD pogon Dual Layer
- ohišje ATX Midi stoip
- tipkovnica, miška
- paket CD-R medijev (10 kosov)
- garancija 2 leti

81.990 SIT

Ponudba objavljena 21.11.2005 in velja do prodaje zalog. Vse slike so simbolične, cene in tehnični podatki se lahko spremenijo brez najave. V objavi so možne nenamerne napake. Vse blagovne znamke so last njihovih lastnikov. Objavljene cene so v SIT in vsebujejo DDV.

Poglejte čez plot.

Bodite del uspeha evropskih podjetij z novim vzajemnim skladom NLB Skladi - Sklad evropskih delnic.

Ko iščete dober finančni nasvet, se ne omejujte le na domače dvorišče. Ozrite se širše in poiščite najuspešnejše doma in v tujini. Varčevanje v vzajemnem skladu NLB Skladi - Sklad evropskih delnic je odlična priložnost, saj ponuja vlaganje v delnice evropskih družb in hkrati dobro razpršeno naložbo v delnice izdajateljev iz držav EU-15⁽¹⁾, držav Srednje Evrope⁽²⁾, Švice in Norveške. Evropska naložba za evropske donose.

(1) Švedska, Finska, Velika Britanija, Irsko, Danska, Nemčija, Nizozemska, Belgija, Luksemburg, Francija, Avstrija, Italija, Španija, Portugalska, Grčija

(2) Češka, Madžarska, Poljska, Slovenija, Slovaška

ljubljska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Ljubljana, 1. avgust 2010. NLB Skladi - Sklad evropskih delnic (sklad) je bil ustanovljen v skladu s predpisi evropske zakonodaje in je del skupine NLB, ki jo sestavljajo NLB d.d., NLB Ljubljana, NLB Posoja, NLB Zdravje, NLB Poslovanje in NLB Zdravje. NLB Skladi - Sklad evropskih delnic je vzajemni sklad, ki je bil ustanovljen v skladu s predpisi evropske zakonodaje in je del skupine NLB, ki jo sestavljajo NLB d.d., NLB Ljubljana, NLB Posoja, NLB Zdravje, NLB Poslovanje in NLB Zdravje. NLB Skladi - Sklad evropskih delnic je vzajemni sklad, ki je bil ustanovljen v skladu s predpisi evropske zakonodaje in je del skupine NLB, ki jo sestavljajo NLB d.d., NLB Ljubljana, NLB Posoja, NLB Zdravje, NLB Poslovanje in NLB Zdravje. NLB Skladi - Sklad evropskih delnic je vzajemni sklad, ki je bil ustanovljen v skladu s predpisi evropske zakonodaje in je del skupine NLB, ki jo sestavljajo NLB d.d., NLB Ljubljana, NLB Posoja, NLB Zdravje, NLB Poslovanje in NLB Zdravje.

NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Čopova ulica 3, Ljubljana

JAČAJMO SVOJO ODPORNOST, DA NAS VSI MOGOČI VIRUSI NE PRESENETIJO

Kmalu nas bodo mediji začeli »bombardirati« s promocijo za cepljenje proti gripi in drugim pripomočki, ki utegnejo omiliti ali pa prikriti znake prehladov in gripe. Bodimo zvesti naravi in izboljšajmo svojo imunost z naravnimi sredstvi.

Najbolj si lahko pomagamo z zdravo in ekološko pridelano hrano bogato z naravnimi vitamini, minerali in esencialnimi aminokisljinami. Če dragocenih hranilnih snovi rabimo več, kot jih lahko s hrano pridobimo, nam lahko pomagajo naravna »superživila«, kot je alojin sok

Foto: AŽ

in alge, ki vsebujejo skoraj vse, kar telo potrebuje za nemoteno delovanje imunskega sistema.

Odpornost organizma na naraven način učinkovito povečujejo tudi pripravki iz škrlatne ehinaceje (ameriški slamnik). Kot najbolj učinkoviti so se pokazali pripravki iz svežih rastlin, ki vsebujejo tudi izvleček korenine.

Če pa virusi kljub vsemu vdrejo, imamo na voljo nekaj rastlinskih zdravil, ki bodo okrevanje pospešila in preprečila nadaljnje zaplete, ki lahko pripeljejo do bakterijskih okužb in uporabe antibiotikov.

Če boste potrebovali naravne pripomočke, ki ne prikrivajo simptomov, temveč delujejo na vzroke, potem posegajte po naravnih pripravkih:

ECHINAFORCE, edini pripravek iz ehinaceje, izdelan iz cele rastline. Uporabljene rastline so ekološko pridelane in uporabljene sveže, le nekaj ur po obiranju. Echinaforce je registrirano zdravilo z dokazanim učinkovanjem. Če ga uporabite pravočasno, bo preprečilo razvoj infekcij. Če ste že zboleli, bo na naraven način skrajšalo čas okrevanja.

SINUPRET je zdravilo iz petih zdravilnih rastlin, ki ga v Nemčiji uporabljajo že 70 let! Deluje tako, da redči sluz v sinusih, zmanjšuje vnetje celotne sluznice nosu in obnosnih votlin, istočasno obnavlja sluznico

V SOLINAH PRIPRAVLJENI NA PTIČJO GRIPO

Ob grožnji ptičje gripe je stroka in z njo javnost bolj osredotočena zlasti na območja izrazitega tveganja, kot so perutninske farme, ptičja gnezdišča. Poklicali smo v sečoveljske soline. Zanimalo nas je, kako so se tam pripravili na morebiten pojav te nevarne bolezni, ki bi jo v naše kraje lahko zanesle ptice selivke. Vodja KP Soline **Andrej Sovinc** nam je povedal, da so na pojav virusa dobro pripravljene. Močno so poostriili nadzor, imajo vsakodnevne obhode, prav tako so zaposleni dobili navodila, da vsak primer poginulih ptic takoj prijavijo. Podobna navodila dobijo tudi vsi obiskovalci solin. Nabavili so tudi ustrezno opremo (rokavice, maske, zaščitna oblačila). Sovinc je še dodal, da izbruha nevarne bolezni ne pričakujejo, še zlasti zato, ker nismo v selitvenem obdobju. Več tveganja bi bilo na pomlad, ko se ptice vračajo iz Jugovzhodne Azije, kjer je virus ptičje gripe že zahteval več človeških smrtnih žrtev. (až)

in izloček brez zastoja potiska ven

PROSPAN se eno registrirano rastlinsko zdravilo z znanstveno dokazanim delovanjem izvlečkov brsljana. Sočasno pomaga mehčati sluz in jo skozi bronhije potiskati iz telesa. Je odlično naravno zdravilo za izkasljevanje.

ISLAMOOS ali **ISLAMINT**, naravni izvleček islandskega lisaja, ki pomaga vzdrževati in obnavljati sluznico grla na naraven način.

Omenjena rastlinska zdravila najdete v lekarnah in specializiranih trgovinah Sanolabor.

SOK ALOE VERE – Na trgu imamo dva ponudnika z evropskimi ekocertifikati: nemško-mehiški **Pharmos Aloe** in španski **VERD ALOE**. Prvi je brez konzervansov, vendar je pasteriziran. Drugi je hladno stisnjen, vendar zato konzerviran. Vendar pa je pri sokovih aloe vere vsebnost E-dodatkov manjša, kot jo najdemo npr. v navadnem žvečilnem gumiju, zato to ni skrb zbujujoče. Izdelke najdete v vseh trgovinah Sanolabor, trgovinah za zdravo prehrano in v številnih specializiranih trgovinah z zelišči in medicinskimi pripomočki.

Vir: mesečna revija »Skupaj za zdravje človeka in narave«

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana so v tajništvu KS Portorož darovali: družina **BUŽEKIJAN** iz Lucije 21.000 SIT, **Lucijčan** 1.000 SIT, **Silvan PRODAN** 2.000 SIT, **Cvetka BAJUK** 3.000 SIT, **Darinka ARKO** 5.000 SIT, **Ivan ŠKABAR** 2.000 SIT, **Marija** in **Janez BUKOVŠEK** 3.000 SIT, **Milan SURINA** 3.000 SIT, **Angela FLEGO** 1.000 SIT, **Julka MAROLT** 2.200 SIT, **gospa** iz Portoroža 3.000 SIT.

Od začetka septembra do srede novembra je imela KS Portorož težave z računalnikom in ni imela vpogleda v stanje na svojem transakcijskem računu. Zato se vam žal, dragi darovalci, nismo mogli zahvaliti za prostovoljne prispevke, ki ste jih nam nakazali. Iskreno se opravičujemo. Darovali so: **Sonja MOČNIK CUJNIK** 2.000 SIT, **Elizabeta POSPEH** 6.000 SIT, **Mila DZEPINA** 2.000 SIT, **AERODROM PORTOROŽ** 5.000 SIT, **PRESS CLIPPING** 4.000 SIT, **Aurora BIRSA** 2.000 SIT, **Silvo FATUR** 3.000 SIT, **Lado ČERNE** 3.000 SIT, družina **HERVATIČ** 2.000 SIT, **Darinka ŠUŠTERŠIČ** 3.000 SIT, **KS NOVA VAS** 5.000 SIT, **Stana DILICA** 1.000 SIT, **Alojz ŠKRABAN** 3.000 SIT, **Ana JAKIČ** 3.000 SIT, **Milan TKAVC** 2.000 SIT, **Alojz ZORN** 2.000 SIT, **Gordon SLUGA** 20.000 SIT, **HOTELI PIRAN** 10.000 SIT, **Cvetka PIRHAVEC** 2.000 SIT, **OBALNA SINDIKALNA ORGANIZACIJA KOPER** 10.000 SIT, **LJUDSKA UNIVERZA KOPER** 10.000 SIT, **Ilonka HAJNAL** 2.000 SIT, **Josip RUGELJ** 5.000 SIT, **Primož BOROVIK** 3.000 SIT, **Neva BELAC** 3.000 SIT, **Sonja MRAZ** 3.000 SIT, **Vladimira CERIN** 10.000 SIT, **Jožica SORTA** 5.000 SIT, **Olga LIPUŠČEK** 5.000 SIT, **Nina GRŽINIČ** 3.000 SIT, **Jožica ČERNIČ** 5.000 SIT, **Marko MOŠKON** 10.000 SIT, družina **ORAŽEM** 3.000 SIT, **Rok SEDEJ** 2.000 SIT, družina **IVANIŠEVIČ** 3.000 SIT, **Janko GERŠAK** 3.000 SIT, **HOTELI BERNARDIN** 10.000 SIT, **Nevenka HERCEG** 3.000 SIT, **Giorgio SMILOVIČ** 2.000 SIT, **OSNOVNA ŠOLA LUCIJA** 5.000 SIT, **Sandi SEJDINOVIŠKI** 3.000 SIT in **Dino BELAC** 5.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu krajevne skupnosti Portorož (Obala 16, I. nadstr.) ali po položnici na transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431, s pripisom »Za Portorožana«. Zahvaljujemo se vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

POLICIJA SVETUJE: NE POZABITE NA ZIMSKO OPREMO

Drage bralke in bralci!

Na poletje ter tople dneve se še vedno radi spominjamo, a smo kljub temu že globoko zakorakali v jesen. Z isto hitrostjo bo prišla zima. Seveda ne dvomimo, da ste si že odeli toplejša oblačila ter poskrbeli za tople domove. Da pa se ne bi počutili varne le doma, ampak tudi v svojih jeklenih konjičkih, je tudi njih potrebno pripraviti na zimo. V naslednjih vrsticah bi vas radi spomnili, kaj sestavlja zimsko opremo vozil, ki je obvezna med 15. novembrom in 15. marcem.

Pravilnik o napravah in opremi vozil v cestnem prometu določa, da zimsko opremo motornih vozil z največjo dovoljeno maso 3500 kilogramov sestavljajo: zimske pnevmatike na vseh kolesih oziroma poletne pnevmatike z ustreznimi snežnimi verigami za pogonska kolesa v priboru.

PRIHAJA ČAS PETARD

Kljub temu, da je praznični čas – hudomušno bi mu lahko rekli tudi »čas petard« - še daleč, ne bodo odveč svarila piranskih policistov, ki že danes pozivajo k zmerni uporabi pirotehničnih izdelkov. Oslepitve, opečeni prsti, prestrašeni ljudje in živali ter materialna škoda ne odtehtajo užitka, ki ga daje pok petarde!

Po zakonu se pirotehnične izdelke, katerih glavni učinek je pok, sme uporabljati izključno v času od 26. decembra do 2. januarja. Njihova uporaba ni dovoljena v šolah in njihovi okolici, v bližini zdravstvenih domov in bolnišnic, vrtcev, domov za ostarele, v okolici cerkvenih objektov, v strnjjenih naseljih, na hodnikih stanovanjskih blokov, v športnih objektih in na drugih krajih, kjer se zbira večje število ljudi. Uporabljati jih smejo le polnoletne osebe, otroci in mladoletniki pa lahko pirotehnične izdelke uporabljajo le pod nadzorom staršev ali skrbnikov. Policisti bodo proti kršilcem ustrezno ukrepali.

Za lažjo prepoznavost zimskih pnevmatik naj povemo, da so le-te na boku označene s proizvajalčevo oznako "M+S". Kanali dezena pnevmatik morajo biti globoki najmanj 3 milimetre.

Ker nizke temperature nekoliko prizanesejo priobalnemu območju Slovenije, se za zimsko opremo vozil na tem območju štejejo tudi samo letne pnevmatike. Slednje velja le do kraškega roba oziroma do območja Kozine.

V prepričanju, da boste zaradi svoje in varnosti drugih udeležencev v cestnem prometu vozila primerno opremili, vam policisti PP Piran želimo varno vožnjo.

Matej Družina, vodja policijskega okoliša

PIRANSKI NOGOMETAŠI BLESTIJO

V 13. krogu Enotne primorske nogometne lige so Pirančani v gosteh premagali Košano z 2-0 in se še utrdili na vodilnem mestu. Letos v ligi sodeluje kar 16 moštev, najhujši tekmeč Pirančanov pa je Ilirska Bistrica, ki jim je tik za petami. Naše fante do konca jesenskega dela čakata še dve domači predstavi. V soboto, 26. novembra se bodo pomerili z Gažonom, v soboto, 4. decembra pa še z nevarno Idrijo; tekme se pričenjajo ob 14. uri. **Aljoša Besednjak**, član upravnega odbora kluba, nam je povedal, da je atmosfera v klubu dobra. Zelo pa pogrešajo ustrezne igralne površine za vadbo številnih starostnih »pogonov«. Deloma bi zagato rešili s postavitvijo žarometov, za katere pa še čakajo zeleno luč Športnega in mladinskega centra Piran, upravljalca stadiona. (až)

SAMO ŠE TENIŠKA IGRIŠČA?

Enolični športni center (foto: ZS)

Občani so nas opozorili, da so v športnem centru Portorož praktično na voljo samo še teniška igrišča. Za potrebe septembrskega mednarodnega WTA teniškega turnirja so organizatorji v teniška igrišča spremenili igrišča za mali nogomet (rokomet) in košarko, še dva meseca po koncu turnirja pa površin niso vrnili v prejšnje stanje. »Neteniški« rekreativci so nad takšnim ravnanjem zaskrbljeni. (ZS)

VESLANJU DOBRO KAŽE

Kot nam je povedal **Joško Joras**, predsednik Veslaškega kluba Piran, so pred klubom, ki domuje v solinah, lepši dnevi. Že lep čas pospešeno potekajo aktivnosti za obnovo klubskih prostorov, zaenkrat z zbiranjem dokumentacije za gradbeno dovoljenje. Nedavno je bil narejen še en pomemben korak naprej, ko sta se piranska občina in država dogovorili za menjavo zemljišč, po čemer naj bi občina postala lastnica področja nekdanjih hlevov v solinah (lokacija društva). Ker pa so postopki menjave dolgotrajni, naj bi država izdala dovoljenje, da se na tej lokaciji lahko prične nadomestna gradnja. Joras je povedal, da bodo pridobili približno 400 kvadratnih metrov koristnih površin, uredili bodo prostor za hranjenje čolnov in rekvizitov ter garderobe in sanitarije. Projekt je ocenjen na okrog 130 milijonov tolarjev, financirali pa bi ga iz državnih, občinskih in evropskih virov.

Organizirano veslanje se je v Piranu pričelo daljnega leta 1887. V vsem tem obdobju je doživljal vzpone in padce. Danes klub šteje okrog 50 članov. V zadnjem desetletju in pol se lahko pohvalijo s kopico medalj z domačih in mednarodnih regat.

»Vesel sem, da bo veslaški šport v piranski občini dobil tisto mesto, ki mu pripada. Zahvaljujemo se vsem, ki so k temu kakorkoli prispevali,« je dodal Joras. (až)

STRAHOVI, ONESNAŽEVALCI NAŠEGA UMA

Življenje samo je negotovost, tveganje, ki se mu ne moremo izogniti. Poleg splošnih bojazni in strahov, kot so bolezen, nezgode, prihodnost, osamljenost, neuspeh in smrt, mučijo današnjega človeka vedno novi in novi strahovi.

Varnost nad vse (»SAFETY FIRST«) je glavni moto zahodnjakov, ki so v svoji strahopetnosti zagledani samo v to, kako bi se lahko z vseh strani najbolje zavarovali. Moderni človek se je zavaroval za primer bolezni, požara, nezgode na cesti, za starost, za smrt, pozna vse vrste »preventiv« ali prehitovanja bolezni z vitamini, antibiotiki, serumi, injekcijami; motorje in druge stroje je opremil z varnostnimi signali; iznašel je pilule - hormonske preparate za podaljšanje življenja in poživitev življenjske sile.

Moderni, zložljivi uporabni predmeti, ki se lahko spravijo v žep ali priročno torbico, so le nekateri od primerov in obenem ogledalo sodobnega človeka, predvsem njegovega duševnega stanja: BITI V STALNI PRIPRAVLJENOSTI. Toda čim več pripravljenosti imajo ljudje, tem večje je nezaupanje in strah pred »tem, kar se lahko zgodi«. Proti vsemu smo se zavarovali, samo proti lastnemu strahu se ne znamo.

Sodobnega človeka pestijo pravzaprav nasprotujoči si problemi. Na eni strani se nam ponuja osebna svoboda, večja kot kdajkoli v zgodovini človeštva, na drugi strani pa ta ista svoboda zahteva odločanje med vrsto možnosti, kar je za velik del populacije resna težava. Mnoge ljudi paralizira prav hlastanje za »pravo« informacijo v morju informacij, ki so močni onesnaževalci naših umov. Z informacijskim in tehnološkim bombardiranjem, podprtim s potrošništvom, ta živčni strup mnoge blokira na poti do notranje svobode. Na drugi strani te iste »plahte« pa nastaja ravno tako moderna značilnost, da sodobni človek nenehno išče priložnost, da bi se razvedril in okreplil svoje življenjsko zaupanje. Dovolj je pomirjevalni govor kakšnega vplivnega politika, že se ga poprime veselo razpoloženje (»evforija«), ki potem kot čarobni opoj zajame vso okolico.

Doba visoke tehnologije in informatike je pisana na kožo delovanju in manipuliranju »dnevne politike« in oblasti. Kljub že narcisoidnemu individualizmu vladajo kolektivni strahovi.

Ljudje v stalnem iskanju varnosti izgubljajo prepotrebno treznost in kritičnost, saj je želja po varnosti velika. Nove nevarnosti usodnih epidemij (trenutno aktualne ptičje gripe), strah pred potencialnim terorizmom ter psihoza, ki jo napovedujejo reforme zniževanja socialne varnosti, so le del ledene gore.

Vedeti je treba: absolutne varnosti ni, po drugi strani pa nobena globinska psihologija

in psihatija ne pomagata. Če človeka ne preusmerimo. Ni dovolj, da mu podzavesten strah ozavestimo in »razvozlamo« - veliko bolj

Foto: Nada Kozina

nju je, da v novih spoznanjih osebno dozori in se spremeni.

Živčni človek današnjega časa je iz same sebične skrbi zase in za svoj obstanek in blaginjo izgubil živce in z njim zvezo s svetom in ravnotežje v njem. Izgubil je smisel za stvari okoli sebe, njegovo vrednost presoja samo skozi sebe in strah za svojo lastno osebo. Vse se je zarotilo proti njemu: vse ga vznemirja, utesnjuje in plaši. Kaže, da težko sprejemamo dejstvo, da je življenje v taki ali drugačni obliki, prvotno ali pa civilizirano (napredno) neizračunljivo. Je ena sama nevarnost in nezanesljivost, ki nas nenehno ogroža in od nas zahteva neprestano tveganje in pogum.

Ne bi nas smelo biti strah pred novimi izkušnjami in tveganji, saj nam le te pomagajo k osebni rasti.

Strah ima to prvobitno lastnost, da se vedno rodi najprej v naših glavah. Če mu

dovolimo rasti, ga hranimo in spodbujamo, se zna materializirati in na koncu tudi uresničiti. Napoleon ni poznal strahu ne pred velikimi ne pred mikroskopsko majhnimi sovražniki kot so bakterije in virusi. Hladnokrvno se je sprehajal med gobavci in drugimi kužnimi bolniki. Ni se okužil, ker je z močnim duhom blagodejno vplival tudi na svoj imunski sistem.

Ozdravit, preprečiti strah?

Morda je del odgovora v misli neznanega avtorja: »Ni dovolj, da damo človeku ogledalo, v katerem vidi samo sebe. Bolje bi bilo, da bi mu zastrli vsa ogledala in mu tako odprli oči za lepoto tega sveta in za bolečino stvari, ki živijo na njem.«

Valentina Klemše

PRAZNIČNA KRVODAJALSKA AKCIJA

Ob 5. decembru, mednarodnem dnevu prostovoljcev, Območno združenje rdečega križa Piran vabi svoje krvodajalce na izredno krvodajalsko akcijo, ki bo prav na ta dan med 8. in 12. uro na oddelku za transfuzijo pri Splošni bolnišnici Izola. Krvodajalstvo temelji na načelih prostovoljnosti, anonimnosti, brezplačnosti in humanosti. Vsi, ki bodo ob tej priložnosti darovali kri, bodo iz rok prostovoljk RK prejeli uporabno darilo donatorja Casinoja iz Portoroža. K sodelovanju v tej človekoljubni akciji so vabljeni tudi vsi ostali, ki čutijo pripadnost stotisočglavi družini slovenskih krvodajalcev.

Območno združenje rdečega križa Piran

na Prešernovem nabrežju

v Piranu

Tel.: 05 674-71-01.

674-71-02, 674-71-22.

Fax: 05 674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovijo po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

O GIS OZIROMA KAKO NAJTI LASTNIKA SOSEDNJE PARCELE

V našem sestavku bomo poskusili vsaj deloma pojasniti, kako lahko z uporabo interneta in nekaj potrpljenja najdemo lastnika, recimo, sosednjega zemljišča. Kako torej preko spleta popolnoma zastonj najdemo številko parcele, ki nas zanima. Na kateremkoli sodišču z javno dostopnim osebnim računalnikom lahko poiščemo podatke iz zemljiške knjige, čeprav na žalost v Sloveniji zaostajamo za našimi sosedi na Hrvaškem, kjer je zemljiška knjiga Istre dostopna preko spleta in na razpolago vsakomur, ki ima – od koderkoli – dostop do svetovnega omrežja.

Za dostop do tovrstnih informacij je za povprečnega občana dovolj poznavanje nekaj temeljnih pojmov in osnovnih ukazov brskanja preko računalnika, in sicer:

- da je kataster zbirka podatkov o geometriji in namembnosti prostora (za te podatke skrbi Geodetska uprava R Slovenije),

- da vsebuje zemljiška knjiga podatke o površini, pravni zgodovini in lastništvu parcel (spremembe podatkov so najpogosteje posledica različnih pravnih postopkov, spremembe v zemljiški knjigi so potemtakem največkrat posledica sodnih odločb),

- pa nekaj ročnosti s spletom, kjer smo z elektronskega naslova <http://support.esri.com/index.cfm>

poskušali prevesti besedo GIS:

GIS ali geografski informacijski sistem je zbirka računalniških programov in podatkov za boljše obvladovanje in pregled nad podatki o prostoru in okolju, kjer živimo. GIS vključuje tipične podatkovne sloje, npr. aero posnetke terena, meje parcel, topografske lastnosti terena, oznake stavb s hišnimi številkami, komunalne naprave, ceste in mnoge druge. Glavna prednost GIS-a je, da te podatke prikazuje povezano: istočasno

lahko gledamo fotografske posnetke terena in parcele številke (iz katastra).

(Za daljše igranje z GIS-om svetovnih razmer s satelitskimi posnetki predlagamo namestitev programa Google Earth.)

Če hočemo odgovoriti na vprašanje iz naslova (kako najti lastnika sosednje parcele), sta potrebna le dva koraka: poiskati je treba številko parcele na GIS-u, ki ga ima piranska občina na spletu <http://portal.3-port.si:8080/trimap/piran/javno/piran-nusz.htm>. S številko parcele, ki nas zanima, se odpravimo na okrajno sodišče v Piranu, lahko pa obiščemo sodno stavbo na Ferrarski v Kopru, kjer je preko enega od treh računalnikov mogoče poiskati podatke iz zemljiške knjige. Ker je piransko mestno jedro težje dostopno, smo se sami poslužili računalnika na hodniku kopskega okrožnega sodišča, kjer je dovoljen dostop tudi izven uradnih ur.

Korak za korakom do podatkov o parceli

Prvi korak je težji, saj ga običajno naredimo doma, kjer nimamo ustrezne pomoči.

Ovira je lahko hitrost dostopa do spleta, ki je običajno izražena v bps, Kbps, Mbps oz. bit per second (prefiks 'K' pomeni kilo oz. približno 1000 bps, prefiks 'M' pa milijon bitov v sekundi). Hitrost povezave preko klasičnega analognega (starega) telefonskega priključka (danes redkost) je največ 54 Kbps in bo ob prvem zagonu, t.j., ko prvič poskusite pognati pregled GIS podatkov piranske občine, trajal vsaj nekaj minut. Naslednja ovira je lahko pretirana zaščita za domače okolje. Medprogramska komunikacija med programom

škem središču, pod počitniškim domom Žiri in nad bivšim hotelom Jadranka, okoli 150 metrov severno od Ville Marie (zaradi varstva osebnih podatkov ne bomo navajali imen). Do spletne strani občine Piran, kjer so zagotovili podatke GIS za izračun NUSZ (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča), pridemo z vnosom že prej omenjenega naslova <http://portal.3-port.si:8080/trimap/piran/javno/piran-nusz.htm>. 'Pregledovanje območij NUSZ in kalkulator za informativni izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča.'. <http://portal...piran-nusz.htm> morate vtipkati do črke natančno v belo vrstico svojega programa za brskanje po spletu. Ko boste pritisnili na tipko ENTER, se bo prikazala (včasih je potrebno počakati kar nekaj minut) prva stran z naslovom 'Pregledovanje ... zemljišča.'. Vsakomur, ki ni posebej nestrpen, svetujemo branje navodil pod veliko tipko pod naslovom 'Pregledovanje ...' s slabo vidnim VSTOPI. Morda bo desetminutno branje navodil olajšalo brskanje in nepotrebno iskanje.

V sam program, ki bi moral, če smo prebrdili težave iz gornjih korakov, takoj delovati, vstopimo s klikom na VSTOPI. Prikazal se bo poljuben predel geografskega

območja piranskega polotoka oziroma teritorija občine Piran. V levem gornjem delu so izbrani sloji na beli podlagi: predlagamo izbor drugega gumba (parcele) in zadnjega (barvni topografski ...), ki morata postati bela, vsi drugi pa naj bodo modri! Tri ikonice (dve lupi in dlan) desno od občinskega grba so namenjene povečavi ali pomanjšanju, dlan pa izberemo, ko želimo sliko premakniti. Z nekaj vaje bomo hitro uganili, kako poiskati zeleno področje, v našem primeru za hotelom Jadranka! Najprej pomik z dlanjo, povečamo predel, za katerega se nam zdi, da ga poznamo (v našem konkretnem primeru npr. Belokriška cesta) in z miško kliknemo na znani del ulice. Ta postopek pomika/izbora ponavljamo, dokler ne najdemo nečesa, kar zanesljivo poznamo po obliki in v povezavi s cestami, saj gledamo letalske fotografije in katastrske meje parcel s parcelnimi številkami. Vse te postopke je zelo težko pojasniti

Internet ponuja veliko možnosti, le malo potrpljenja in iznajdljivosti je potrebno (foto: až)

JAVA, ki se prvič nastavi v vašem računalniku, in programom, ki poteka na drugem računalniku v Kopru, v katerem se nahajajo prostorski podatki, se izvaja preko neobičajnih vrat (8080), kar različni zaščitni programi često preprečujejo, t.j. ne dovolijo prenosov preko nenavadnih vrat. Navadna so tista za elektronsko pošto in deskanje, zato je verjetno, da se preko službenih računalnikov ne boste uspeli dokopati do podatkov GIS. V obeh primerih je bolje, da prvo nastavitve zaupate nekemu, ki vsaj nekoliko obvlada razliko med modernim TV sprejemnikom, pralnim strojem in osebnim računalnikom (PC).

Če premorete ADSL ali kabelski prenos (najpogostejši povezavi do spleta), se torej poskušajmo prebiti do podatkov o lastniku, denimo, parcele številka 1529/1 katastrskega območja Portorož, na kateri so pred kratkim posekali vse drevice. Gre za zamlišče v samem portoro-

v pisni besedi, zato priporočamo, da se pri prvih poskusih oborožite z vrhano mero potrpljenja! (V primeru našega iskanja nam je pri orientaciji v prostoru služila še parcela 1560/2 hotela Marko, pa 1551/1 Ville Maria. Iskano parcelo 1529/1 smo na našem zaslonu našli dva centimetra nad Villo Mario, v legendi pri oznaki 168 metrov.)

Ko imamo številko parcele, je lastnika zemljišča enostavno najti. Zemljiška knjiga je razdeljena po pristojnih sodiščih (občini Izola in Piran spadata recimo pod okrilje piranskega okrajnega sodišča, mestna občina Koper pa je v pristojnosti koprškega). Znotraj občine imamo več KO (katastrska območja), v katerih se nahajajo naše parcele, ki imajo včasih tudi delilke in poddelilke, npr. 1560/2 je bila verjetno v preteklosti 1560, kasneje pa so jo pravdni postopki razdelili, npr. zaradi dedovanja. Tako skozi zgodovino nastajajo in izginjajo parcelne številke.

Drugi korak je lažji

Zadošča, da si pri zaposlenih na sodišču zagotovite dostop do enega od računalnikov na hodniku koprškega sodišča. Če je računalnik izklopljen ali če potrebujete tudi izpis oziroma dokument o stanju, boste morali stopiti do delavcev v Oddelku zemljiške knjige na koncu hodnika, kjer vam bodo, če ne bo prevelike gneče, pomagali tudi pri iskanju.

Seveda se s pomikom miške najprej pričajate, da je računalnik prižgan. Običajno se zasliši tiho prasketanje in oranžna lučka na spodnjem robu zaslona postane zelena. Prikáže se zaslon, kjer je treba izbrati pristojno sodišče in ustrezno KO. Naša parcela 1529/1, ki smo si jo izbrali za poskusni predmet iskanja, je torej v portoroškem katastrskem območju. Morda velja opozoriti, da ne moremo pričakovati historičnega zapisa parcele, saj ti podatki v elektronski zemljiški knjigi večinoma niso zajeti, vsaj za Piran je tako. Program za pregled podatkov predvideva tudi izpisovanje.

Ker računalnik, preko katerega iščete podatke, nima tiskalnika, bo program pri zahtevi za tiskanje nagajal.

Ko izberemo zeleno sodišče (s klikom na trikotnik se prikáže seznam sodišč) in po enakem postopku izberemo katastrsko območje, zadošča vnos parcelne številke s poddelilko, če jo ima (naša jo ima). S klikom miške na pregled bomo dobili ličen izgled, ki običajno ne stoji na enem samem zaslonu. Zato imamo na voljo drsnik ali tipki PgUp in PgDn za pomikanje zaslona po dokumentu gor ali dol.

Tako, ponujamo vam pot, ki vas lahko privede do podatkov o katerikoli parceli, ki bi vas utegnili zanimati, kot je začelo nas zanimati omenjeno zemljišče, na katerem so vrleži poleti posekali vsaj dva več kot štiridesetletna borovca. Če pa vam naša pojasnila, kljub naši dobri volji, niso dovolj jasna, se lahko obrnete na pisca tega sestavka, dosegljivega na elektronskem naslovu Kribel@computer.org

mag. Zvone Kribel

K A B E L S K I I N T E R N E T

Božično – novoletna ponudba

Vsi novi naročniki, ki se boste med 21. novembrom in 23. decembrom 2005 odločili za kabelski internet, boste prejeli **darilo - USB ključ 256MB**.

Paket	Hitrost v kbit/s	Cena v SIT (z DDV)
OSNOVNI	256/128	3.600
RAZŠIRJENI	1024/256	5.990
DRUŽINSKI	3072/384	9.900

Cene predstavljajo mesečno naročnino. Ponudba velja ob vezavi naročniškega razmerja za 18 mesecev.

Elektronika - KATV Tel: 6775 231 GSM: 041 664 033 info@elkatv.si www.elkatv.net

CRUISE & FERRY CENTER

TURISTIČNA AGENCIJA

Specialisti za križarjenja in vse vrste prevozov: Trajektni, letalski in železniški. Počitnice in hoteli po vsem svetu.

Ekskluzivno zastopamo naslednje družbe:

Costa Crociere, MSC Crociere, Louis Cruises, Royal Caribbean & Celebrity Cruises, Carnival, Princess, Cunard, Minoan Lines, Superfast & BSF, G&A, Anek, GNV, Corsica & Sardinia Ferries, Moby Lines, Jadrolinija, Tirrenia, SNAV, SEM, P&O, Viking, Trenitalia, Britrail, Amtrak, Finnrail, ...

Cruise & Ferry Center, Obrtna cona - Liminjanska 94b, Lucija
Pričakujemo vas od 10.00 – 18.00 ure.

Pokličite: **(05) 67 10 777**

www.cruise-ferry-center.com

ZAKAJ TURISTI NE OBIRAJO OLJK?

Nekdaj so v svetu, ki se mu danes pravi Portorož, rasle trte, zgodnja zelenjava, oljke, fige pa tudi kanele. Še sedaj je med zelenjem okoli hotelov poleg pozneje nasajenih palm in pinij še nekaj oljčnih dreves. Hotelirji dovolijo domačinom, da jih oberejo. Ne smejo pa jih obrezovati, tako kot bi bilo prav, da bi dobro obrodile tudi naslednje leto. Sedaj so oljke okrasna drevesa in temu primerno jih oblikujejo hotelski vrtnarji.

Ni prav, da naš pristni sredozemski svet, ki vabi turiste od vsepovsod, spreminjamo v kuliso. **Oljke ne rastejo zaradi turistov.** Turisti so začeli prihajati sem zaradi oljk in vsega, kar je ustvarilo ta svet tako privlačen.

Obiranje oljk je nekaj slovesnega. Zakaj ne privoščimo tujcem pogled na ta obred, jih povabimo, da še sami začutijo drobne zelene sadeže v dlaneh? Prikrajšamo jih za doživljanje Istre, vabimo jih v »tipične istrske konobe«, strežemo z uvoženo hrano, obljubljam o igranje golfa, gledanje dirk?

Ne potrebujemo kulis, ponaredkov in tuje robe. S tem privabimo množice, željne razvrata in užitkov.

Odprimo oči. Bodimo ponosni na svoj svet, ne pa na to, da ljudje prihajajo k nam od drugod. Portorož ni lep zato, ker je turistični kraj. Dobri turisti prihajajo, ker je tukaj lepo. In kaj je to, kar je turistom lepo: ker je drugačno, kot je tam, kjer živijo, ker je bolj svetlo, lepše diši, je topleje, tiše.

(nk)

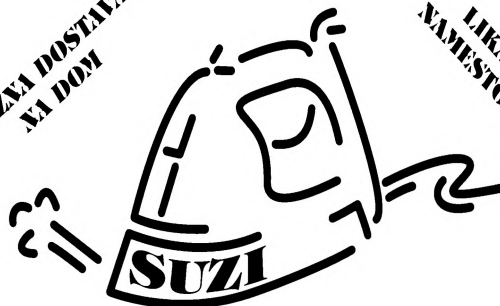
Številka/ Numero 11* November/ Novembre 2005 * letnik/ anno XV* Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 850* izdajatelj in ustanovitelj KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ/ COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE* Transakcijski račun KS Portorož pri UJP - Urad Koper, št. 01290-6450836431 Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 Portorož/ Lungomare 16, 6320 Portorose* UREDNIŠTVO/ REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. ur.), **Mitja JANČAR** (odg. ur.), **Andrej ŽNIDARČIČ** (tajnik), **Livija SIKUR ZORMAN**, **Nada KOZINA**, **Heidi MIKUŠ*** računalniški prelom: **Edi ZADNIK*** tisk/ stampa: **PIGRAF d.o.o. Izola*** izhaja: mesečno* naklada: 3.000 izvodov* cena: 0 SIT* ; tel. uredništva: 05/ 674-09-48 ali 674—09-47* e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/ A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Sonja Požar, Špela Pahor, Valentina Klemše, Kira Zorman, Andrej Susman, Mirko Orlić, Zvone Kribel, Matej Družina, Nika Bohinc** in še kdo.

NOVO V LUCIJI !!!

ČISTILNICA »SUZI«

MOŽNA DOSTAVA
NA DOM

LIKAMO
NAMESTO VAS

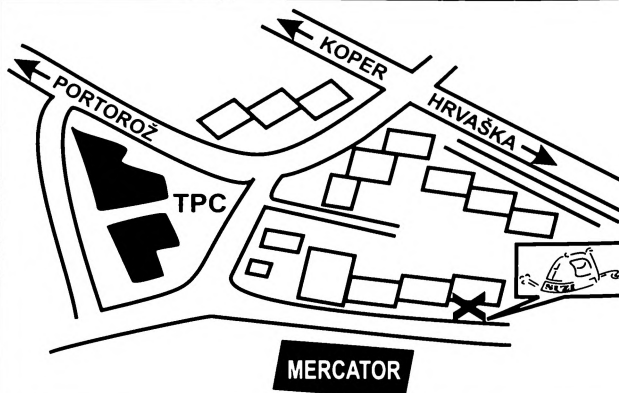

**KEMIČNO ČISTIMO TUDI
USNJE, SEMIŠ, KRZNO
in TEPIHE**

**LUCIJA, OBALA 130
tel.: 05/677 83 63**

URNIK:

**pon - pet: 8.30 - 13, 16 - 18.30,
sob: 8.30 - 12**

PRANJE in LIKANJE

PROTESTNA IZJAVA

Podpisniki te izjave smo začudeni in hkrati zgroženi nad odločitvijo izolskega občinskega sveta, da se ne podeli nagrada Alojza Kocijanciča za posebne dosežke pri oblikovanju kulturne identitete publicistu in pisatelju Milanu Gregoriču. Še posebej nas čudi ta odločitev zato, ker je pristojna strokovna komisija za izbor nagrade soglasno predlagala Gregoriča kot najustreznejšega kandidata. Zato se nam zdijo razlogi in motivi neutemeljeni in nevredni organa in posameznikov, ki so jih izrekli.

Očitki Gregoriču, da deluje predvsem v politiki in ne v kulturi, da ni dovolj ali pa sploh ni prispeval k negovanju, utrditvi in promociji kulturne identitete Slovenske Istre in da je celo deloval proti sožitju različnih kultur na tem območju in je še posebej prizadel italijansko manjšino, so neresni in povsem sprti z dejstvi.

Gregorič je desetletja deloval predvsem znotraj kulture in civilne družbe. Ni član nobene politične stranke, je pa pogosto kot državljan in publicist odprto, odkrito in neposredno izražal svoje poglede na aktualne in pereče probleme. Vedno se je bil pripravljen v odprtem dialogu brez izmikanja soočiti z drugačnimi pogledi in stališči.

V kulturnem prebujenju Slovenske Istre, ki se je po njegovo začela nekje v drugi polovici 70. let in traja še danes, je bil med najvidnejšimi dejavniki, prisoten v vseh pomembnejših dogodkih in dejavnostih. Pri predstavitvah Kocijancičevih pesmi in del drugih istrskih kulturnih ustvarjalcev je bil osrednji nosilec in pobudnik, da so le-te zajele veliko vasi in mesta v Slovenski Istri. Prav tako je v dvoranah na Tržaškem in Goriškem predstavil nekaj deset kulturnih delavcev iz Slovenske Istre ter vrsto zamejskih ustvarjalcev pri nas. Nekaj let je vodil Kulturni klub Istra, v katerem je še danes osrednja osebnost. Kar nekaj mandatov je bil v uredniškem odboru revije Primorska srečanja, kjer je s svojimi številnimi prispevki predstavljal tudi Slovensko Istro. Zelo odmevna je njegova knjižna bera, in sicer: Politični ciklon nad Istro, Slovenija v tesnem objemu zahodne sosede, Sence nad oazo sožitja in Ljudje mojega časa.

Njegova publicistična in pisateljska dejavnost je zelo pestra in raznolika, a se vedno na svoj način vrača v Istro in k njeni podobi. To je njegova ljubezen. Zato je toliko manj razumljivo in sprejemljivo, da del te skupnosti ne more ali noče dojeti, da je Gregorič človek, ki ga njegovo vsestransko in bogato delovanje predvsem na kulturnem področju uvršča med vidnejše osebnosti ne samo v Slovenski Istri, ampak tudi v širšem primorskem prostoru, v zamejstvu in Sloveniji.

Kot človek je odprt in strpen, zna sprejemati različnost in z njo živeti v tvornem sožitju, zato si je pridobil veliko sodelavcev različnih ideoloških in političnih pogledov. Pridobil si je tudi ugled človeka, ki stremi k odpravljanju nesoglasij v odnosih med ljudmi, ki ne vodijo k sproščnemu življenju

brez razlikovanj in izključevanj, kar je tudi odmevno predstavil na predavanju *Na obeh straneh meje* v okviru študijskih dni DRAGA 2005. To, kar je predstavil in predstavljal v predavanjih v svojem publicističnem delu, je želel tudi udeležati v neposrednih odnosih. V kulturnem klubu Istra si je z vso njemu lastno vneto prizadeval za sodelovanje z organizacijami italijanske skupnosti, a ta prizadevanja praviloma niso rodila pravih sadov, ker ni bilo zelenega odziva z nasprotne strani. Danes pa del te skupnosti to očita njemu, kar ni pošteno, temveč celo krivično, zato bi bilo edino pravično in moralno, da se mu pošteno zaslužno nagrado dodeli.

**Prvopodpisani Marjan Tomšič
in številni podpisniki**

Iz starega časopisa:

Zanimivo je brskati po starem časopisu, še posebej če najdeš novico, ki zadeva naše kraje. Bo kar držalo, da so novice hitro pokvarljivo »blago« in da so tisti hip, ko so objavljene, že stare in neaktualne. A če jih beremo z očmi zgodovinarja, so novice zanimive, bolj ko so stare. Tako najbrž tudi vest o slovenski častnici v naši trgovski mornarici, ki smo jo prebrali v časopisu *Slovenski poročevalec* z datumom 20. februar 1950. Ker govori o pomorstvu in naši pomorski soli, na kateri so zadnja leta zaskrbljeni zaradi upadanja zanimanja za tehnične poklice, za kakršne usposablja mlade, jo rade volje objavljamo:

Titograd je četrta naša prekomorska ladja izdelana v ladjedelnici 3. maj na Reki.

Kot pripravnik poročnik dolge vožnje se je vkrcala tudi ženska. To je prvič v zgodovini našega pomorstva, da se je ženska odpravila na morje kot mornar. Sava Kaluža doma iz Ilirske Bistrice je Pomorski tehnikum dovršila lani v Piranu (1949), kjer je dosegla polno kvalifikacijo kot prva in doslej edina ženska te stroke v Jugoslaviji.

Za vas izbrskal Mitja Jančar

Kozmetika Jana Novak s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož
tel: 05 6 35 257
0011 821 487

Nega in ultrazvočna terapija obraza
Nega telesa
Ultrazvok in vakum terapija telesa
Elektro stimulacija obraza in telesa
Depilacija
Manikura
Pedikura
Refleksna masaža
Tui-na masaža
Solarij
Infrardeča savna

Portorožan - Il giornalino di Portorose e la lingua italiana

Con il presente articolo vorrei fare una chiacchierata con tutti i cittadini di Portorose e del Comune di Pirano. Nella prima edizione del Portorožan - Il giornalino di Portorose, facendo parte della prima redazione, ci eravamo proposti che il Giornalino avrebbe riportato articoli, lettere, inserzioni in lingua slovena e italiana, con qualche traduzione d'articoli importanti o disposizioni di legge e simili. Quindi il Giornalino doveva rispecchiare le peculiarità di un territorio bilingue, come sancito dallo statuto comunale e dalla Costituzione della Repubblica di Slovenia. E così avveniva per un breve periodo, ma poi negli ultimi tempi l'italiano è quasi sparito; ma perché, per colpa di chi? Oltre ad un interessamento della redazione stessa, ancor meglio sarebbe bene che l'italiano venisse in espressione con l'apporto degli stessi appartenenti alla nazionalità italiana di Portorose e del Piranese. Vi dovrebbe partecipare a garantire questa necessità la Comunità degli Italiani e la Comunità autogestita della nazionalità italiana di Pirano, le scuole di lingua italiana (vedi nello stesso territorio si trova ubicato il Ginnasio italiano »Antonio Sema«) e gli stessi cittadini di Portorose e del Piranese. L'uso dell'italiano deve essere compreso come una necessità per mantenere viva anche da noi una lingua sempre presente nel territorio, una lingua degli autoctoni, una lingua parlata in Italia e nel mondo da circa 130 milioni di persone. Quest'uso, questa parlata devono essere visti come una ricchezza, com'espressione di convivenza di due nazionalità (slovena e italiana) che per secoli sono vissute a fianco a fianco. A tale riguardo si devono nominare, anche dopo il grande esodo del 1954-55 a anni seguenti, di famiglie di autoctoni ancora oggi presenti: i Fonda, i Ravalico, i Romanello, i Zigante, i Zancola, i Bonifacio, i Benedetti ecc. Queste famiglie citate ed altre di autoctoni sono da sempre legate a queste terre e non hanno mai sentito il bisogno, nonostante emigrazioni, immigrazioni, annessioni, di lasciare le proprie case, sempre legate alla lingua degli avi e alle loro radici. Ed è per questo che meritano veder riconosciuta e usata la loro lingua, come del resto sancito da disposizioni statutarie e costituzionali. Nonostante tutto questo, e sancito il bilinguismo orale e scritto, si denotano ancora deficienze per cui viene sottovalutata la lingua italiana. Basterà recarsi ad es. nella Casa della sanità di Lucia

- S. Lucia per vedere tutte le istruzioni sanitarie ed altri affissi sono riportati soltanto in lingua slovena. Ho citato un esempio soltanto perché la salute e la cosa più preziosa. L'uso dell'italiano risulta sempre più ridotto, sempre meno parlato perché nell'amministrazione in genere viene usata soltanto la lingua della »maggioranza« ed il »minoritario« e destinato a soccombere. Un altro esempio l'abbiamo per quanto riguarda l'editoria, la stampa e nelle edicole si può avere a disposizione un unico giornale in italiano: La Voce del popolo — assieme al »Il Piccolo« (letto assai poco). Si arriva ad un altro assurdo che ad es. lo stesso Casino di Portorose ha disdetto l'abbonamento al »La Voce del popolo«, anche se proprio in tale organizzazione di lavoro vi sono occupati diversi cittadini di nazionalità italiana. Si vuole risparmiare, dove ci sono molti soldi, proprio su un giornale in lingua italiana, mentre si acquistano vari giornali in lingua slovena. Di chi la responsabilità? del Sindacato, della Direzione?...

Ho fornito soltanto qualche esempio per documentare le cause che fanno sminuire la presenza della lingua italiana, che essendo lingua di una minoranza, ci porta al fenomeno della cosiddetta assimilazione o anche sparizione linguistica della minoranza.

Queste mie riflessioni e osservazioni vanno rivolte all'intera comunità: di »maggioranza« e »minoranza«, per veder conservata una tradizione che deve fare di Portorose, maggior centro turistico della Slovenia, un esempio di convivenza e presenza di due nazionalità autoctone che devono continuare nel tempo.

Elio Musizza

Pripis uredništva:

Takoj na začetku rednega izdavanja Portorožana (januar 1991) se je uredništvo odločilo, da prispevkov ne bo prevajalo - bodisi iz slovenskega v italijanski jezik bodisi iz italijanskega v slovenski jezik. Glavni razlog je v omejenem obsegu oziroma v večnem pomanjkanju denarnih sredstev; prevajanje bi za Portorožana predstavljalo nezanemarljivo povišanje stroškov ali pa manjše število objavljenih prispevkov. Naj vas, spoštovane bralke in bralci, spomnimo, da Portorožan ne prejema nobene finančne podpore ne od občine ne od države, še manj pa kakšna dodatna sredstva, s katerimi bi lahko zagotavljal dvojezično objavljanje.

Drugi, nič manj pomemben razlog, je,

da dvojezičnost razumemo tako, da se vsak izraža v svojem maternem jeziku, sogovornik pa ga razume in mu odgovarja v svojem.

Portorožan št. 9, septemb. 2005, št. 10, oktob. 2005: Kaj ima Portorož skupnega z Londonom?

Ali je smiselno odgovarjati Službi za odnose z javnostjo, podpisani pod odgovor Hotelov Morje d.d., objavljenim v Pismih bralcev prejšnje številke Portorožana? Služba kot služba pač brani svojega šefa, saj je zato plačana. In kaj naj torej počenja drugega, kot da v javnosti gradi in brani njegovo pozitivno podobo? Še posebej pa se potruži, da jo popravi, če nekoliko zbledi ali celo potemni. Dandanes se pač vsak, ki mu je to omogočeno, bodisi politik ali poslovnež, obda z novodobnimi dobro plačanimi lakajčki, ki pod imenitnim nazivom služba za stike ali odnose z javnostmi (da, javnostmi, ker teh je več: od preproste, rafinirane do skeptične in še katere) opravljajo svojo delovno dolžnost: podobo svojega šefa oziroma naročnika poskušajo javnosti prikazati v čim lepši luči. Če je treba, poskrbijo za čim bolj bleščečo embalažo, kot se to dela z vsakim blagom, ki bi ga radi čim bolje prodali. Seveda so te službe, enako kot novinarji, zavezane in odgovorne javnosti. A najprej so zavezane tistemu, ki jih plača (saj ne boš grizel roke, ki te hrani!). Kako naj potemtakem polemiziramo z očitkom službe za odnose z javnostmi, češ da naj bi bil naš kratek članek tendenciozen, ko pa vemo, da je bila plačana (upamo, da vsaj dobro), da zapiše natančno tako? Tudi o škodljivosti ali neškodljivosti, denimo, cocacole ne polemiziramo z reklamno agencijo, ki skrbi za njeno promocijo, mar ne?!

Livija Sikur Zorman

V Azerbajdžanu

Med odmorom na enem letošnjih Tartinijevih večerov: naključje, pomeneč, kot jih na voljo nudi priložnost trenutka. Mlada, kultivirana in izobražena gospa je z nekaj besedami opisala svoje občutke večmesečnega bivanja na Danskem, kamor jo je v pripravi na doktorski naslov vodila pot. In kako je tam na Danskem, vprašam?

„Čudovito, ljudje so izredno kulturni, ☺“

„izobraženi,“ je rekla. „Če se vrnes nazaj v Slovenijo, kot da si prišel tja nekam v Azerbajdžan,“ je odgovorila - brez pomisleka. Malce v zadregi sem bil, ko sem v svoji lastni miselni sferi brskal, da bi uskladil prepričljivo izrečeno izjavo mlade izobraženke. Nakazani trikotnik Danska, Azerbajdžan, Slovenija mi počasi buri notranje nelagodje in domišljjo.

Kar nekaj dni sem nadaljeval z usklajevanjem vsega izrečenega in doživetega. Spomnil sem se starega prijatelja. Že nekajkrat mi je pripovedoval doživetje iz Švice pred 40 leti. Še kot študenta ljubljanske strojne fakultete ga je tjakaj zaneslo na študijsko prakso. Ob delavnikih je praktical v tovarni strojne opreme. Sobote in nedelje pa so mu preostajale za osebne opravke, za pranje in sušenje srajc in perila in še marsikaj. Ko je kolenj prvič pravkar lepo oprano izobesil po balkonu, vidno vsej okolici, že je vsa zaskrbljena prihitela gospodinja, pri kateri je stanoval. „Za božjo voljo, ali ne veste, da tu pri nas v Švici tega v mestih nihče ne počne. Še ob delavnikih ne, kaj šele v nedeljo.“

Z družino me je pot za trideset let zanesla v Nemčijo. Dobra priložnost za opazovanje vsakodnevnih navad ljudi, med katerimi smo živeli. Marsikaj mi je bilo tam zelo všeč, med drugimi navadami predvsem tudi uvidevnost do soljudi, do okolice. Že takrat v mestnih in primestnih okoljih ni bilo dovoljeno kositi vrtov in travnikov z motornimi kosilnicami, ko bi se komu zahotelo. Samo pred dvanajsto uro in po treji uri popoldne. Seveda nedelje in prazniki za tovrstna opravila tudi niso primerni in obzirnost do soljudi je zelo opazna.

Tudi požiganje smeti in vsakršnih odpadkov po vrtovih so uredili več kot vzorno in z dobrim občutkom harmoničnega sobivanja. Smrad po dimu ni samo neka obrobna nadloga, ampak tudi nosilec nevidnega in izjemno strupenega dioksina, ki se sprošča v zrak in s tem v naša pljuča. Slabo gorenje, tlenje in sploh ogenj pri nizkih temperaturah gorišča je velik prestopok proti zdravju vsakogar, in to še prav posebno zaradi sproščene dioksina, ki katastrofalno učinkuje na naš organizem.

Skoraj nepotrebno bi moralo biti izgubljanje besedi o tem, kaj se dogaja pri sežiganju obarvanih in potiskanih predmetov, papirja ter odpadkov iz plastike, kjer se količine dioksinov sproščajo v mnogo višjih koncentracijah v primerjavi s sežiganjem naravnih odpadkov.

Najbrže je v Nemčiji že tiste čase veljal predpis, in gotovo ne samo v tej državi prosvetljenih državljanov, da je bilo seži-

ganje samo bioloških odpadkov po vrtovih dovoljeno en samičati dan v tednu. Nikoli pa ne industrijskih in podobnih civilizacijskih odpadkov in sploh ne električnih aparatov, baterij, gum in podobnega ne. Vsi ti odpadki so morali vedno in dosledno na organizirani prostor za odpad

Po naših vrtovih pa kurimo brez pomislekov in pri tem škodimo celo samemu sebi. Še najmanj skrbi pa posvečamo dejstvu, da to škoduje in je nadležno tudi sosedom. Če se nad dimom in smradom zmirujejo tudi turisti, pa je marsikom se toliko bolj obrobnega pomena.

Ko bi tudi nam vsem prišlo v kri in meso, da so vsakršni neustrezni odpadki namenjeni deponijam, ki jih sicer tudi vzdržujemo in plačujemo, in ne ognju v peceh in na vrtovih. Ko bi nam prišle v navado že desetletja ustaljeni načini obnašanja v državah naše Evropske unije, vsaj severno in zahodno od nas.

Če je morda v prostranem Azerbajdžanu dovoljeno zakuriti ogenj kjerkoli in ob vsakem času, bi bilo vendar pri nas pametno in koristno navade prilagoditi nujnim civilizacijskim načelom, ki izvirajo iz potrebe visoke naseljenosti ter tudi iz spoznanja in obzira do žive narave in soljudi in ne nazadnje tudi nas samih. Pravilno pripravljene naravni odpadki razpadejo tudi sami po sebi v kompostirniku in so v veliko korist naravi kot gnojilo. Nam Slovencem zaenkrat te stvari niso kaj dosti mar. Na naših pobočjih in poljih kurimo po mili volji, kakor in kadarkoli se pač komu zahoče. Veliko razgledanih, izobraženih in življenjsko izkušenih ljudi živi v naši sredini in vseeno smo še vedno » tam nekje v Azerbajdžanu«.

Kadar pogledam čez okno na makadamsko dvorišče, ki je na koncu naše ulice, vsakokrat opazim nekaj zajetnih pasjih iztrebkov. Če ga povozim in »odpeljem v garažo« penetrantno kislino smrdi v njej. Toliko manj prijetno je, če ga pohodim in na čevlju odnesem v stanovanje. Tudi od avtomobilskih gum po ulici parkiranih avtomobilov se pogosto cedi pasji urin. Kje je obzirnost do soljudi?

Morda bi se nad vsemi temi nadlogami lahko zamislila tudi občinska uprava in postorila še kaj več v prid lepim navad obzirnosti, ki so samoumevne vsepovsod v civiliziranem svetu.

Po teh razmislekih tudi počasi razumem, zakaj smo po oceni mlade izobraženke res še skoraj na začetku dolge poti med Azerbajdžanom in Hamletovo deželo Dansko. Ko le ne bi bili vstopili v združeno Evropo samo zaradi privilegijev in dotacij in če kultura ne bi

bila samo umetnost te ali one vrste, ne samo znanost in izobrazba ali tudi celo ne samo nekaj na ustnicah, ampak tudi še kaj več

Feliks Tavčar, Piran

Zakaj se nekaterih ulic v Piranu ne pometa?

Stanovalci Gortanove in Rozmanove ulice v Piranu javno prosimo Javno podjetje Okolje Piran, da poskrbi za pometanje in urejenost dela Gortanove ulice, ki vodi po ozkih in strmih stopnicah proti stanovanjskim hišam št. 27 in 27a ter naprej proti obzidju in vrtcu Mornarček Piran. Ta del ulice ni dvorišče, kakor nam je bilo rečeno z vaše strani, in naj bi ga zato pometali sami. Je javna pot, po kateri hodimo ne le stanovalci, ampak tudi mamice, ki vozijo otroke v vrtec in drugi pešci, med njimi tudi veliko turistov, obiskovalcev obzidja. Naveličali smo se pometati za drugimi, saj menimo, da to ni naša naloga. Nekateri med nami so ta del ulice skoraj štirideset let pometali brezplačno, posebno gospa, ki ima sedaj čez 80 let in tega sama več ne zmore. Mladi smo v službah in nimamo časa. Tudi drugih ulic ne pometajo stanovalci sami, ampak za to skrbi javna služba, ki svojim delavcem tudi zagotavlja plačilo. Mislimo, da bi moralo JP Okolje ta del ulice uvrstiti na seznam ulic, ki se jih redno pometa.

Hvala in lepe pozdrave.

Stanovalci Gortanove in Rozmanove ulice, Piran

Spoštovani gospod urednik!

Lepo Vas prosim, da mi razčistite, kaj je pravzaprav povedal ali hotel povedati Boris Kočevar v številki 10 vašega glasila. Namreč, kaj pomeni »priporočam vam, da se spustite na realna tla in morda vam bo tu postalo jasno, da je zasebni hotelček, ki vam je pognal nad glavo, rasel in rasel na črno in da so vsa potrebna dovoljenja, s katerimi zdaj naknadno maha investitor, plod inšpekcijsko-lokalne-državne politične in zasebne kombinatorike.«

**S spoštovanjem,
Član Sveta KS, Dušan Puh**

Dejanja smrtnikov nikoli ne preslepijo bogov. (latinski rek)

Janezkova domača naloga

INOVACIJE – ODRAZ DANAŠNJIH DNI (PROSTI SPIS)

Ljudje si skušamo na razne načine olajšati vsako najmanjše opravilo in temu rečemo s tujko inovativnost. Rezultati poizkusov, da bi se nam bilo treba kar najmanj naprezati, pa so inovacije. Mamin stari stric, ki živi v Piranu, ima zaradi inovacij hude težave in je sinoči prišel k nam, da bi mu mama in tata svetovala, kako se smeta v bodoče z ženo obnašati do odpadkov (beri smeti). Tata mu je potrpežljivo razložil, da bosta morala – glede na nova navodila o ločevanju odpadkov – odslej metati v rumene vrečke samo plastično embalažo in tetrapak, v rdeče papir, v modre pločevinke, v koruzne ostanke hrane in le v zelenih lahko vse pomešata, medtem ko steklo ne sodi v nobeno od vrečk in ga bosta morala odnašati na dve zbirni točki v mestu. Stric je odvrnil, da jima pomen barv ne dela težav, ostajajo pa odprta resna vprašanja: koliko pločevink piva na dan bo moral spiti odslej, da bo napolnil modro vrečko, oziroma, če bo pločevink manj kot za eno polno vrečko – kje jih bo smel doma hraniti? Glede na to, da bodo ostanke hrane v koruznih vrečkah odvažali samo zvečer – kdaj najkasneje smeta z ženo večerjati in kaj naj storita z jajčno lupino, ako si slučajno zaželimata pojedsti ocvrto jajce po uri, določeni za odvoz ostankov hrane? Kaj naj storita, če se jima razbije steklen kozarec ob uri, ko za starega človeka ni varno, da bi kolovratil po temnih ulicah do odlagališča stekla? Stricu tudi ni bilo jasno, kakšno naj bo število lončkov za jogurt in drugih plastenkov za rumeno vrečko, da se bo izplačal nakup te vrečke, kar velja tudi za rdečo vrečko, katere ne moreš v enem dnevu napolniti samo z nekaj papirnatimi robci in dnevnim časopisom. Moj tata je hitro našel rešitev: svetoval je stricu, naj vsak posamezni odpadke pač vrže v vrečko odgovarjajoče barve in počaka nekaj dni, da se vrečke napolnijo. Pa ga je stric prosil, naj mu pove, kje naj ta čas doma hrani vse te vrečke, ko pa je nekaj prostora za smeti samo pod kuhinjskim koritom, kjer že na leta stoji plastično namensko vedro s pokrovom: naj vse vrečke strpa v vedro ali naj jih pusti kar tako, odprte in tvega, da se bo začel iz njih širiti smrad? Ali naj svoje stanovanje spremeni v razstavo smeti, katerih trenutno ne more odvreči, ker jih je bodisi premalo za predpisano vrečko bodisi ne sodijo v vrečke marveč direktno na odlagališče na drugem koncu mesta? Pa je moja mama svetovala, naj s teto izkoristita ugodnost, katero jima nudi smetarska inovacija, in vse odpadke enostavno zmečeta v zeleno vrečko, ki je univerzalna. Stric je pojasnil, da sta s teto o tem že razmišljala, vendar sta spoznala, da to ni cilj ločevanja odpadkov in da po tej logiki tudi nima smisla odstraniti ekoloških otokov; le-te naj bi namreč odstranili zato, ker vsi prebivalci niso bili dovolj disciplinirani in so menda odlagali smeti, kamor je nanese, toda ti isti prebivalci bodo bržkone ravnali enako tudi v bodoče, le da jim bo zdaj vsa stvar olajšana, ker bodo lahko že doma nekaznovano pomešali barve vrečk, ne da bi jim misel na smeti grenila življenje. Tata pa je nenadoma vsem prisotnim zastavil težko vprašanje: kako bodo ločevali odpadke po vrečkah ljudje, ki trpijo za barvno slepoto...? Mama je po krajšem razmisleku omenila možnost nalepk, ki pa bi morale biti – zaradi tujih turistov – natisnjene vsaj v štirih jezikih in bi to vrečke precej podražilo. Tata je vzdihnil in rekel stricu, da mu namesto uporabnega nasveta lahko ponudi samo majhno pomoč: povabi ga v bife Pri žejni sipi, s čimer bo stričevo gospodinjstvo tisti dan razbremenjeno za nekaj pločevink piva. Ko sta odšla, sem se lotil naloge.

Sonja Požar

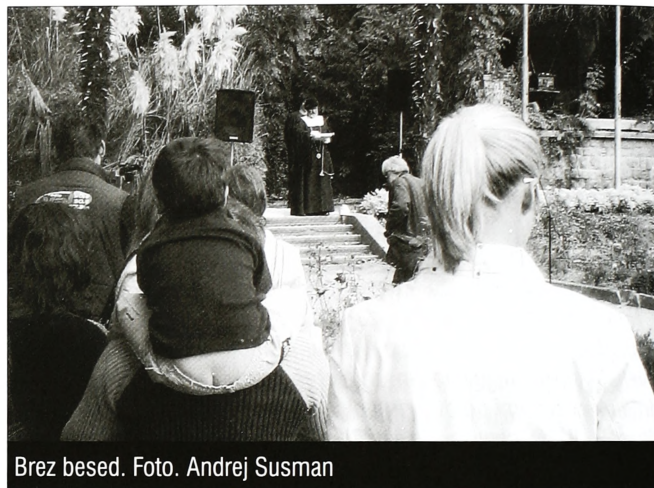
VI SPRAŠUJETE – PORTOROŽAN ODGOVARJA

Odkar so se nenadno pojavili tudi (zamolčani?) podatki o gradnji apartmajev ob načrtovanem igrišču za golf, je naraslo število nasprotnikov tega donosnega (?) objekta. Ali je res, da mu zdaj nasprotuje celo vlada Republike Slovenije?

Res je in to je zelo zelo sumljivo, saj naša vlada do danes še ni nasprotovala ničemu, kar tako ali drugače dela škodo državljanom.

Konec oktobra so v Piranu na prijateljski nogometni tekmi med poslanci slovenskega in hrvaškega parlamenta zmagali Hrvatje. Ali je bilo poraza naših krivo tehnično vodstvo?

Krivo je bilo dejstvo, da se naši poslanci ne rekreirajo z brcanjem žoge marveč z brcanjem zadnjic državljanov Slovenije...

Brez besed. Foto. Andrej Susman

Čital sem o projektu "Piran – moje mesto" in zelo me je navdušil. Pa mislite, da bo – glede na zahtevnost in ceno – sploh kdaj docela uresničen?

Kadarkoli že bo, bo zagotovo dosti prej kot pa gradnja še ene (prepotrebne!) podzemne garažne hiše.

Na dan otvoritve obnovitvenih del starega hotela Palace je menda nekdo uradno izjavil, da bo stavba obnovljena v dveh letih. Mislite, da bo to držalo?

Če bodo začetek vsake faze začeli z zdravico (kot se je to zgodilo že prvi dan), potem bo vse skupaj trajalo dlje kot je trajalo propadanje hotela...

Letos, ko so piranski ribiči končno malo prej dobili dovoljenja za ulov cipljev, so jo zagodle pa previsoke temperature morja. In ko bodo padle do prave stopinje, se bo zagotovo vmešala politika ali kaj drugega. Kako se bo vse to končalo letos?

Kot vsa prejšnja leta: dobro za zdravo in dolgo življenje cipljev...

Piranskemu ribiču, kateremu se je potopila ladja, so poleg slovenskih pomagali tudi francoski ribiči, poročilo o tem, kako se godi slovenskim ribičem nasploh, pa je menda romalo tudi v Bruselj, nikamor drugam kot samemu evropskemu komisarju za ribištvo na mizo. Kakšna posnemanja vredna solidarnost! Ali je sploh bil kdo, ki ni priskočil na pomoč?

Je: institucije slovenske oblasti...

Menda na piranskem sodišču razmišljajo o selitvi v Izolo in ne v nekdanjo Drogini upravno stavbo v Portorožu. Kaj ne bi to bila huda pomolija za Piran, ki se poteguje za ohranitev statusa

NAGRADNA KRIŽANKA

<p>IZJAVILA OBČINSKA SVETA</p> <p>LI VSEBINE</p> <p>PRILoge: 2. PRIIMEK NATAŠE HALJAN MIZO ZEVSKA</p> <p>AMERIŠKA VALUTA LESEN TESARSKI PODSTAVEK</p>	AVTOR MARKO BOKALIC GEOM TLO PRAVILNI OSMEKEC IME ODKRNI TELJA AMERIKE RITAJSKI SADEŽ VIŠNJI PODOBNILA OKUSA POKOJNI AMERIŠKI IGRALEC (GARY) IVAN LEVAN IGRALKA COLLINS IN PEVKA BAEZ MEMBRANA VODITELJ ZAPOR ZGORNJI DEL STOPALA	OZNAČILO BLIŽNJE POKROKE V CERKVI KUSKI PIŠEC BASHI (IVAN) PRIMORSKI GRM PREBIVALEC SONČNEGA HR OTOKA KOZA, KI POKRIVA OKO LISASTA KRAVA SIČNIK IN ŠUMEVEC ENAKI ČRKI KIRURŠKI NOZ FESTIVALSKO MESTO NA ITAL RIVIERI	PREPIM V DIMNIKU PESNIK KOŠEŠKI PRDMEI KI RAJ DRŽI GOR DRŽAVNI SOCIALIZEM TONE PAVČEK SLOVENJ-GRASKO SMUČIŠČE KOREJSKI AVTO JAP FILM REZISER (JASUDŽIRO) LOJZE ROZMAN	BRAZIL PISATELJ COELHO ZNAK ZA ASTAT
	ENOTA ZA GLASNOST PEVEC SMOLAR ŽIVAL, KI DELA KUPE PRSTI NA TRAVNIKU MLEČNO-KISLINSKI NAPITEK KRAJ NAD LANTERNO	ČLEN PRI MNODŽENJU ODSEV STANJA SLOVAŠKO MESTO IN REKA	Izzrebani nagrajenci križanke št. 2: Ivan Ovnik iz Pirana Tanja Musar iz Lucije Oktavij Hrvatini iz Portoroža Darja Dujmović iz Lucije Ranko Djokic iz Pirana Nagrajenci bodo o nagradi pisno obveščeni!	

Rešitev križanke št. 2 (vodoravno): predpostavka, reprezentant, epos, NČ, ogel, Žlahtna, vloga, brisa, okna, nos, Neretva, isaac, Odile, želo, KL, tetiva, morala, amen, krivolov, MA, Dragan.

Nagradni razpis št. 3: Pravilno rešeno križanko pošljite do 10. decembra 2005 na naslov: KS Portorož, Obala 16, 6320, Portorož, s pripisom »Nagradna križanka«. Pokrovitelj »Več kot čistilnica MARE« bo med srečne izžrebance razdelil pet enakovrednih praktičnih nagrad: Bon za čiščenje ter nogavice znanih svetovnih proizvajalcev.

Ime in priimek .....

Ulica .....

Kraj .....

Davčna številka: .....

mešne občine?

Kaj moremo, ko pa je ena od piranskih tradicij zadnjih let tudi ta, da nam pomembna podjetja in ustanove bežijo v Izolo...

Ah, kakšna čudovita turistična bodočnost nas čaka! Prej ali slej bo zgrajeno igrišče za golf, Piran bomo spremenili v muzej, stari Palace bo zablestel, nekdanji Drogin obrat Začimba bodo začarali v luksuzno turistično naselje, stare hiše v okoliških vaseh spremenjajo v spomenike – ali nam sploh še kaj manjka...?!

Manjkajo nam bogati turisti s svetovljanskimi navadami in prefinjenimi okusi ter kader, ki bi znal ravnati z njimi...

Na zidove v lucijskem podvozu so namestili oglasne table, ne da bi prej odstranili grde ostanke prejšnjih plakatov in dobro očistili zid. Taka površnost Lucijčane zelo jezi.

Ne bodite no tako malenkostni! Mar niste še nikoli nataknili svežih spodnjic na neoprano rit?

Letošnje srečanje držav podpisnic Barcelonske konvencije o zaščiti Sredozemskega morja in njegovih mokrišč je bilo v Portorožu in sprejet je bil dober program o varstvu morja. Ali menite, da ga bo Slovenija dosledno izvajala?

Bo, če ji bodo Hrvatje to dovolili.

Sonja Požar

MALI OGLASI

- Udoben garažni boks v Luciji prodam. Redka priložnost za stanovalce blokov št. 77, 79, 81! Informacije na tel.: 05-764 21 61.
- Nudim varstvo otrok (od 5. do 10. leta). Pokličite: 070/365-731 (Alenka).
- Trisobno stanovanje v Luciji, vseljivo, 70 – 80 kvadratnih metrov, prvo ali drugo nadstropje, kupim. Pokličite: 040/872-229.
- Ugodno prodam dobro ohranjen plinski štedilnik (3+1). Informacije: 05/674-52-65.
- Dobro ohranjeno jogi-posteljo v Luciji podarimo. Pokličite: tel. 05/67-72-084 (med 12.00 in 13.30) ali GSM: 031/381-826.
- Opravljam globinsko sesanje in pranje sedežnih garnitur in tepihov ter čiščenje na domu. Tel.: 031/859-917.
- Opravljam gospodinjska dela (likanje). Informacije po tel.: 041/465-781.
- Izdelujem in montiram nadstreške iz nerjaveče pločevine za zvonce, okna in vrata. Informacije: 05/763 30 01, Savo Simič, Piran
- Zelo poceni prodam kombinirani hladilnik Gorenje z zmrzovalnikom, v dobrem stanju, in plinsko-električni štedilnik Gorenje-Iskra. Pokličite: 05/67-46-515.

MI MED SEBOJ

čestitamo * voščimo * vabimo * zahvaljujemo se

☼ Novembra praznuje **Dragica** iz Pirana. Vse najboljše ji želijo **Biserka, Bruno in Mateja**.

☼ V zakonski »jarem« je stopila **Petra Tripar** iz Turističnega združenja Portorož. Njen izvoljenec je **Matej Rebec**. Obema v skupnem življenju želimo veliko srečnih trenutkov.

Prijatelji

☼ Na pragu leta 2006 se za podporo, potrpljenje in sočutje, ki sem jih bila deležna v času hude osebne krize vse od prihoda v slovensko Istro leta 2000, zahvaljujem Upravni enoti Piran, Policijski postaji Portorož, Letališču Portorož, Mestni knjižnici Piran, Knjižnici Libris Piran, NLB Lucija, Trafiki 3DVA - Tartinijev trg 7, zdravstvenima domovoma v Piranu in Luciji, upravi JP Okolje Piran, piranski enoti Elektro Gorica, poštenim lastnikom stanovanj, kjer sem bila podnajemnica, dragim kmetom za »šolo kmetijstva«, sosedom, očetu Francu za moralni blagoslov, a tudi svojim bivšim (ne)delodajalcem.

Z ljubeznijo do Rusije in do Slovenije - Irina

☼ V prihodnjih dneh rojstna dneva praznujeta člana Sveta Krajevne skupnosti Portorož, **Liviana Mally** in **Dušan Puh st.** Člani Sveta KS Portorož in uredništvo Portorožana jima želijo vse najlepše.

Srečanja filatelistov
so vsak prvi in tretji
ponedeljek na
Krajevni skupnosti
Portorož

Casabela
NEPREMIČNINE PIRAN-PIRANO

Ulica svobode 65, 6330 Piran
Tel.: 05/ 673 02 50, Fax: 05/ 673 02 55
Stanislava: 041 687 075, Daniel: 041 784 750
e-mail: info@casabela.net

www.casabela.net

Ob mednarodnem dnevu prostovoljstva

PISMO BREZDOMCA

Spoštovani!

Reka življenja me je vrgla na breg in pristal sem med brezdomci. Spoznal sem težave ljudi brez vsega, o čemer prej nisem nikoli razmišljal. Nisem tat ne barabin, ostal sem poštenjak z mero ponosa. V svoji nesreči nikogar nisem prosil za pomoč. "Prijatelji", ki so me obkrožali, ko sem imel dovolj denarja in sem bil materialno preskrbljen, so sedaj kar nekam izginili. Ostala sta le dva, ki sta res prava PRIJATELJA in mi pomagata, kolikor se pač največ da. Vem, na noge se lahko postavim le sam. V neizmerno pomoč mi je bila gospa, ki mi je ponudila sobo, v zameno za pomoč in oskrbo. Glede dodatne pomoči mi je omenila tudi organizacijo Rdečega križa. Nelagodno mi je bilo, ko sem prestopil prag pisarne RK in skladišča, saj nisem bil navajen prositi! Toda bil sem zelo presenečen in vesel, ko me je sprejela prostovoljka, ga. Marija. Ponudila mi je oblačila, prav tako gospa, ki vodi Rdeči križ, od katere sem prejel paket hrane. Ničče me ni ničesar spraševal. Čutil sem, da mi želijo samo dobro. Naj se oglasim, so rekli, če bom še potreboval pomoč. Želim jim, da se jim njihovo plemenito poslanstvo tisočkrat povrne! Sklenil sem, da bom, ko si bom materialno opomogel, tudi sam pristopil k ljudem, ki pomagajo ubogim in pomoči potrebnim. Postal bom prostovoljec Rdečega Križa.

S spoštovanjem!

(Avtor je znan Rdečemu križu Piran)

OD LETA 1986 JE PRIJAVLJENIH 122 PRIMEROV AIDSA

Z letošnjim 1. decembrom se pričanja petletna kampanja pod geslom »DRŽIMO OBLJUBO, USTAVIMO AIDSA«. Kampanja poteka pod okriljem agencije ZN UNAIDS, ki na področju boja proti HIV/aids združuje programe WHO, UNICEFa, UNDCP, UNESCO in Svetovne banke. V obdobju od 1. julija do 30. septembra so bili Inštitutu za varovanje zdravja R Slovenije (IVZ) prijavljeni trije primeri aidsa, medtem ko je v tem obdobju zaradi aidsa umrl en bolnik. Od leta 1986, ko sta bila prijavljena prva primera, do 30. septembra letos, je bilo pri nas prijavljenih skupno 122 primerov aidsa. V Sloveniji predvidoma živi še 45 bolnikov s to boleznijo.

(vk)

PIREDITVE

AVDITORIJ

* Petek, 25. november ob 20. uri: Gledališka predstava MGL »**Bolje tič v roki kot tat na strehi**« (za abonma in izven).

* 1. – 4. december: 8. FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA. Festivalna prizorišča: Avditorij in Tartinijevo gledališče.

* Ponedeljek, 19. december ob 19,30: **Božični koncert** Avditorija Portorož z Darjo Švajger, Simfoničnim orkestrom in Big bandom Rtv Slovenija pod vodstvom dirigenta Davida deVilliersa ter Mladinskega pevskega zbora Glasbene šole Koper.

TARTINIJEVO GLEDALIŠČE

* Ponedeljek, 28. november ob 20. uri: **2. koncert mednarodnega mojstrskega cikla DPG Koper** – Miloš Mlejnik (violončelo, Slovenija) in Erwin Kropfisch (klavir, Avstrija). Spored: Bach, Beethoven, Brahms, Bragato.

CASA TARTINI

Lunedì 28 novembre 2005 alle ore 18.00 nella sala delle vedute di Casa Tartini a Pirano presentazione del master di Nada Zajc dal titolo **PROBLEMATICA DELLA TRADUZIONE DELLA TERMINOLOGIA TECNICA IN LINGUA ITALIANA**.

ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA ADRIATIC

Zdaj je priložnost za izbiro najugodnejše ponudbe. Vsi Adriaticovi dopolnilni zdravstveni zavarovanci, obstoječi in novi, bodo lahko v obdobju od 1. 3. 2006 do 1. 3. 2007 uveljavljali naslednje dodatne UGODNOSTI:

- 080 11 24 - BREZPLAČNA ZDRAVSTVENA INFO ASISTENCA kar 365 dni v letu in 24 ur na dan nudi vse informacije o izvajalcih zdravstvenih storitev, povprečnih čakalnih dobah...
- 4.500 SIT - BON ZVESTOBE za vse zavarovance, ki ga bodo lahko koristili v obliki popusta oziroma plačila premije pri kasko zavarovanju avtomobila in premoženjskem zavarovanju.
- 1,5 EUR mesečno za zavarovanje ZDRAVIL oz. za letno premijo 18 EUR. To zavarovanje, tokrat s 50-odstotnim popustom, lahko sklenejo vsi skupinsko zavarovani, posamično pa do 51. leta starosti. Letna zavarovalna vsota znaša 200 EUR.
- SENIOR PAKET za vse starejše od 51 let. Paket prinaša 5-odstotni popust pri kasko zavarovanju avtomobila, 5-odstotni popust pri premoženjskem zavarovanju in 5-odstotni popust ob sklenitvi VitaFin življenjskega zavarovanja.
- NADOMESTITEV 50-odstotkov enot premoženja vzajemnih skladov KD. Ugodnost velja za prvo vplačilo v obdobju od 1. 3. 2006 do konca leta 2006.
- KRITJE RAZLIKE V CENI ZDRAVILA za vsa zdravila, ki so na seznamu medsebojno zamenljivih zdravil in je njihova cena višja od najvišje priznane vrednosti.

Adriatic je prva delniška družba, ki že od leta 1993 nudi zdravstvena zavarovanja. Imamo izkušnje in znanje, zaupa nam 276.000 zdravstvenih zavarovancev, olimpijska reprezentanca in prek 1.400 izvajalcev zdravstvenih storitev (bolnišnic, zdravstvenih domov, zdravilišč, lekarn in drugih). Smo vodilni na področju ponudbe nadstandardnih zdravstvenih zavarovanj.

In še prijazno obvestilo za vse obstoječe Adriaticove zdravstvene zavarovance. Vam ni potrebno storiti ničesar, novembra boste prejeli osebno obvestilo s podrobnimi informacijami. Vse ugodnosti pa lahko uveljavljate na Adriaticu takoj po 1. 3. 2006.

Več informacij in pristopne izjave
Adriatic Kopar, Ljubljanska c. 3a
tel.: 05 6643-453.

www.adriatic.si

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.

Naložba po vašem okusu.

Do 31. OKTOBRA s
polevičnimi vstopnimi
provizijami.

Devet tujih vzajemnih skladov,

premišljeno usmerjenih v posamezne svetovne trge in panoge, vam omogoča izbrati naložbo po vašem okusu*. Sklade upravlja uveljavljena družba Sanpaolo Asset Management iz Luksemburga, ki s svojim znanjem in izkušnjami že 25 let skrbi za upravljanje premoženja vlagateljev iz celega sveta.

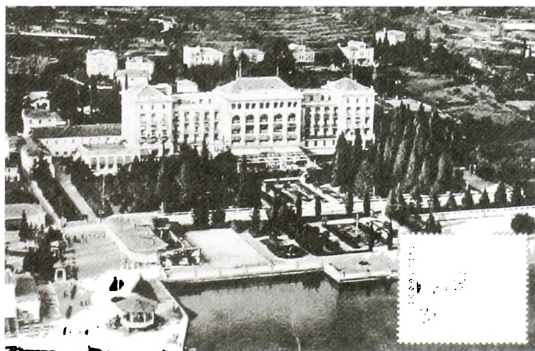
* Vlagatelj lahko oblikuje skupno košarico naložb po svoji meri tako, da svoje premoženje naloži v več različnih skladov. Pri skladih, ki pokrivajo različne trge in s tem različna valutna območja, lahko vlagatelj zavaruje svoje premoženje pred nihanjem valutnih tečajev z nakupom enot premoženja, ki so zavarovane pred valutnim tveganjem.

Za vse podrobnejše informacije nas pokličite ali pa nas obiščite v poslovalnicah Banke Koper. Z veseljem se vam bomo posvetili in vam celovito predstavili našo ponudbo.

K Banka Koper

OPOMBA: Prospekti in izvlečki prospektov, zadnje objavljeno letno in polletno poročilo vzajemnih skladov so vlagateljem med delovnim časom brezplačno na voljo v poslovnih enotah Banke Koper. V prospektih vzajemnih skladov so navedeni vstopni, upravljaljski in izstopni stroški. Omenjeni stroški zmanjšujejo donosnost na sredstva. Podatki o gibanju vrednosti enote premoženja vzajemnih skladov so dnevno objavljeni v Primorskih novicah, Finanah in spletnih straneh Banke Koper www.banka-koper.si. Gibanje vrednosti enote premoženja je odvisno predvsem od stanja na trgu vrednostnih papirjev. Vrednost enote premoženja lahko raste ali pade, zato so lahko prihodnji donosi višji ali nižji kot v preteklosti. Zaradi neugodnih gibanj tečajev vrednostnih papirjev obstaja možnost, da vlagatelj med varčevanjem ne dobi povrnjenih vseh sredstev naloženih v investicijske kupone. Naložba v vzajemne sklade ni bančna storitev, zato ni vključena v sistem zajamčenih vlog bank in hranilnic, ki velja za vloge fizičnih in malih pravnih oseb na transakcijskih računih, hranilnih vlogah, depozitih in blagajniških zapisih oziroma potrdilih o depozitu, ki se glasijo na ime. Naložbe v enote premoženja vzajemnih skladov so tvegane naložbe, banka z ničemer ne jamči in ne odgovarja za poslovanje vzajemnih skladov in ne prevzema nobenih materialnih odgovornosti, ki bi izhajale iz poslovanja vzajemnih skladov.

BREVE MA INTENSA STORIA DI UNA CARTOLINA POSTALE SLOVENA

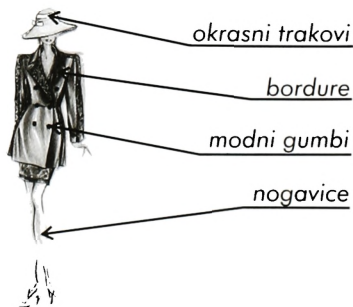
Pod tem naslovom je Cronaca filatelica, italijanska revija za zbiratelje znamk, v letošnji oktobrski številki objavila prispevek zamejskega rojaka **Igorja Tute** o prvi slovenski poštni razglednici iz leta 1994 in o dotisku ob njeni desetletnici v lanskem letu. In zakaj je novica zanimiva za Portorožana? Zato, ker je motiv na razglednici iz leta 1930, in sicer letalski posnetek hotela Palace, pa ker je na njej reproducirana znamka STO (Svobodno tržaško ozemlje), prav tako z motivom Palace hotela, iz leta 1949. In nenazadnje zato, ker sta v članku omenjena avtorja razglednice iz leta 1991, **Mitja Jančar** in **Janko Štampfl** (s korektno izpisanimi šumniki!). Prvi je od vsega začetka član Portorožanovega uredništva, zato so njegovi filatelistični dosežki za nas še posebej zanimivi.

(L.S.Z.)

» Več kot čistilnica «

- kemična čistilnica
- šiviljska popravila
- vse za šivanje
- nogavice *Levante* in MURA

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05/677-97-90